

# ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:  
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.  
Телефон Редакції й Адм.: 223-41  
Телефон Друкарні 223-26  
Адреса для телегр.: Діло Львів  
Кошто: П. К. О. Львів 504.000.  
Банку Чеських Лівон.  
Прага „Діло“.  
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:  
Місячно (з книжкою) 5.00 зол.  
Чвертьрічно 13.00 „  
Піврічно 30.00 „  
Річно 60.00 „  
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у че.  
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. ч.  
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. п.  
ОДИН ПРИМІРНИК 25 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО  
КНИЖКУ 6-й „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10-15 АРКУШІВ ДРУКУ.

## Уряд Шотана зголосив димісію.

ПРИЧИНОЮ УПАДКУ ШОТАНА ДВОЛИЧНІСТЬ КОМУНІСТІВ.

По драматичним цілонічним засіданні палати посів уряд Каміля Шотана зголосив свою димісію.

Безпосередньою причиною упадку уряду Шотана було уступлення соціалістичних міністрів. Соціалістична партія відкликала своїх міністрів з уряду тому, що підчас критичного нічного засідання палати посів прем'єр Шотан намінив комуністам їх дволичну роллю у відношенні до уряду і заявив, що не мав би нічого проти того, якби вони „хотіли дістати знову свободу діяльності“.

Був це гострий виступ Шотана, який замахнувся, що не хоче піддаватися далі шантажові комуністів, які умовно підтримують уряд, але в дійсності підкопують його ситуацію в краї.

Упадок уряду Шотана, другого уряду Людовіка Фронта з імовірно взагалі упадком тієї політичної концепції.

### НАРАДИ ПІСЛЯ ДИМІСІЇ.

Після димісії Шотана в Елізійській палаті відбулася півгодинна розмова президента держави з прем'єром. Після того Шотан заявив, що президент Лебрен почне рано (15. ц. м.) наради над створенням нового уряду.

Точно у згаданій годині президент Лебрен почав наради над урядовою кризою і прийняв на запрошення президента сенату Жанея і президента палати посла Еріота.

### НОВІ КАНДИДАТИ НА ПРЕМ'ЄРІВ.

Ситуація в Парижі дуже ускладнена. Бо кожний уряд, який хотів би до французької валютної політики завести примус, був би згорі засуджений у сенаті на упадок.

Як кандидатів на наслідників Шотана подають такі прізвища: Ерію, Даладіє і Сарро. Навіть Фляндена згадують як кандидата на прем'єра. Шотан заявив, що не прийме місця творення нового уряду. Також Ерію і Даладіє не погодилися на творення уряду. Імовірно президент доручить цю важку місію Альбертові Сарро.

Та й на цю останню концепцію дивляться політичні кола Франції дуже скептично.

### МІНІСТР БОННЕ ТВОРИТЬ НОВИЙ УРЯД.

Президент Лебрен доручив укінці місію створення нового уряду міністрові скарбу в уряді Шотана Жоржові Бонне, який застерігся, що свою відповідь подасть пізніше.

### РОЗМОВИ БОННЕ.

Міністр Бонне прийняв у п'ятницю 14. ц. м. коло півночі представників преси, яким заявив, що відбув конференцію з президентом сенату Жанеєм і президентом парламенту Еріотом. Також і з Шотаном відбув він довшу розмову. Сьогодні (в суботу) вранці відвідав Бонне Блюма, Даладіє, Кею, Саррота й Поль-Бонкура. Бонне сподіється, що влодудне зможе дати відповідь президентові республіки.

## Марево совітсько-японської війни.

Райтер повідомляє з Ганков, на підставі китайських джерел, що війська Зовнішньої Монголії перейшли кордон і заатакували монгольські війська організовані японцями у Внутрішній Монголії та зайняли місто Пайлін. Мію — столицю найвищих буддійських духовників.

Японська підмога вирушила з поспіхом у північному напрямі, щоб недопустити монгольські війська на заді японської армії.

Як відомо Зовнішня Монголія є лиш експро-вітурою Совітів і цей новий виступ на Далекому Сході може мати необчислимі наслідки. Якщо ці війська виявляться правдиві, то виступ армії Зовн. Монголії є лиш замаскованим виступом Совітів проти Японії.

### НЕВЖЕ ПІДГОТОВА ДО СОВІТСЬКОЇ МОБІЛІЗАЦІЇ?

Із Хабаровська повідомляють, що червоний маршал Біхер оголосив такий приказ:

„Всі резервісти червоної армії, які живуть у Східній Сибірі зобов'язані подати до трьох днів спис членів своїх родин, спис живого і мертвого інвентаря. Вони повинні теж подати найменшу кількість харчів, конче потрібну до прохарчування родин та живого інвентаря. Резервісти повинні бути приготовані і негайно з'явитися у своїх частинах безпосередньо після того, як дістануть мобілізаційний приказ“.

Мобілізація збройних сил у Східній Сибірі відбудеться імовірно в лютім ц. р.

## Відложення сесії Ліги Націй.

З Парижа повідомляють, що французький уряд у порозумінні з британським урядом звернувся до Ліги Націй із внесенням відложити сесію Ради, визначену на 17. ц. м. мотивуючи своє становище винятковими умовами.

Секретар Ліги Націй Авеноль порозумівається тепер із членами Ради Ліги Націй і ще сьогодні (15. ц. м.) має цю справу вирішити. Сесію мають відложити до 26. ц. м.

## Теруель ще борониться.

Із Саламанки повідомляють, що без уваги на всі інформації, які досі появились, вчора вечером повідомили пресу, що давня залога Теруеля борониться завзято в монастирі Клярис. Так та в будинку Еспанського Банку.

Частини пид. військ, які ще бороняться, сериє сотник артилерії Лйоренте.

### НА ІНШИХ ФРОНТАХ НІЧОГО НОВОГО.

Безпосередньо головної квартири ген. Франко повідомляють: На всіх фронтах не трапилось нічого нового.

### ДЕЗЕРТИРИ З ЕСПАНСЬКОЇ АРМІЇ.

Минулого тижня 30 еспанських національних воєнів-дезертирів перейшло французький кордон.

В тому самому часі кількадесят моряків з червоних еспанських кораблів, які втекли з Барселони перейшли кордон, щоб вступити до армії ген. Франка.

При зміні адреси просимо  
подавати й стару адресу.

КНРИМ ВІДСОТКІВ ПРЕМІЮ ЗА ОЩАДНІСТЬ  
дає Вам Кооперативний Банк

## „ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська 20, тел. 280-50,  
за вкладки на ПРЕМІЯНІ КНИЖЕЧКИ.

Складуючи щомісячно впродовж року щонайменше зол. 5.— на премійну книжечку, можете одержати крім відсотків ще й нагороду за ощадність у висоті 25 до 100 золотих.

## БІЛЯНС

### большевицької національної політики у Совітській Україні.

Якими тільки епітетами не нагороджували большевицьку національну політику у Совітській Україні? І „наймудріша“, і „найславніша“, і „політика Леніна-Сталіна“, і (найвищий комплімент!) „Сталінська“!!

Минуло 20 років московської окупації України, отже минуло 20 років застосування там тієї „знаменитої“ національної політики. Можна зробити вже підсумок, підбити П білянс на сьогодні.

За введенням звичаєм в ССРСР кожна зі складових республік, що святкувала той чи інший ювілей свого існування в „братерській родині“, діставала не тільки поздоровлення з центру, але крім того Москва нагороджувала її орденom. В такий спосіб маємо „орденоносці“: Грузію, Білорусь, Татарію, Кіпрізію тощо.

Колиж Совітській Україні довелося „святкувати“ своє „двадцятьріччя“, вона не тільки не дістала ніякого поздоровлення з Москви, але навпаки, здається, спрямовано звідти (ясно не про людське вухо) декілька досить неприємних слів на адресу проконсуля УСРСР, Косіора, що мусів виправдуватися на сторінках московської „Правди“.

Виправдувався „Станіслав Вікентевич“ з приводу, видима річ, закидуваної йому культурної (ще за мало в тамошній українській культурі інтернаціонального змісту!) й економічної (час би Україні давати значно більше своєї продукції „братерському російському народові!) відсталості довіреної йому провінції. Це виправдування по двадцяти роках большевицької національної політики незвичайно цікаве, дуже багатомовне!

— „Головна провина сучасної відсталості України — виправдується Косіор — полягає в петлюрівцях, українських есерах, боротьбістах, в українських націоналістах“. (Ось тобі й маєш, а можна було думати, що ці назви збереглися тільки по музеях революції в ССРСР!)

— „Ні, ні — продовжує секретар ЦК партії большевиків України — вони існували до останнього часу, всі вони прагнули всіма засобами здійснити свою злочинно-шахрайську ідею національного визволення України, вбачаючи в цьому головне своє завдання. Отже зрозуміло, як їхня діяльність стояла на перешкоді розквітові Совітської України“. (Ось тобі і „квітуча Україна“!)

— „Та найбільшу шкоду заподіяли, особливо шкідливими були — так твердять наавторитетніша особа на Совітській Україні — націоналісти, що дуже добре маскувалися під комуністів: Скрипник, Любченко, Хвиля. Ці закляті вороги совітської влади, використовуючи своє майже безконтрольне становище, свідомо гальмували і гнобили творчі процеси культурного соціалістичного будівництва, підмінюючи їх на націоналістичну настанову. Вони викривляли соціалістичне виховання молодих кадрів, надаючи йому націоналістичне забарвлення. Вони







# На Данилових слідах...

РЕПОРТАЖ (II)

ІЗ ЦИКЛУ: „ГАЛИЧИНА НЕ КІНЧИТЬСЯ В СОКАЛІ“.

Тарногород, початок січня 1938.

— Правда вмерла й ноги задерла... Що там, гадат, інші часи пам'яті, гей...

Старий Сай має 85 років і вже не може стати з печі. „Цьотуня-лихорадка“ трясє ним і люті з печі. „Як каже старий — на двір, Ста-де пускат“ — як каже старий — на двір, Ста-де пускат. Вода в онах зарешується, але Сай має гонор і любить „філософію“

— Закуримо, дядьку?

— Та-де-там, дух запірає в грудях, вміраті треба, але, панічу, ліпше не казати... всьо пере-вартало, всьо ся перевартало... гей, моцний жарок ся на обид лад перевартало, свою віру забуло, ех, ліпша не гадати... прикро...

А були роки, коли Сай був веселиший. Не ка-жу, тоді, коли ще парубком дівки по під тинами жували, чи коли у Варшаві цеглу на „кам'яни-притиски“ давав. То старі, забуті часи...

Але були роки вже тепер, по війні, коли Сай митрі уста під висмиканим вусом не вмо-кали тай такі чуда-дива і містерії правили, що тоді було адекватись від реготання.

**ДОРОГА В БАБИЧАХ ІДЕ ПОНАД РІЧКОЮ...**

Пригрів було сонічко на весну, зашумить аравіана Любана у ярку і старий не може ви-тримати, щоб не вийти з хати. Стане на дорозі, розглядеться, роздивиться докруги, усміхнеть-ся до самітної тополі — мовляв — це її не зрі-зали (вороги казали, що Саєві труну з неї зро-блять) тай манджас по під плотами до церкви.

Мала сусідова Настуня вибігає зараз з ха-ти і кричить на все село:

— Старий Сай іде. Аде Сай, Сай, добре збога се тримай!

Але старий збиточник-філософ мов не чує. Стає значеві перед крикливим „дівчином“ і вже ксєндз (за колядою) питає:

— Мама суть?

— Суть — відповідає пискливим голосом мала Настуня.

— Ту най ти ся знісуть... і пішов далі, мов сє ксєндз, а Настя — наче рибонька — від плачу стріпається, бо старий Сай вже п'ятий рік під-раз підвів її точнісінько такою штучкою.

Дорога в Бабицах іде понад річкою. Лю-бана — мала, приохла, але гонор — неначе ста-рий Сай, потрапити показати. Буває: нагло ро-злетіться, зашумить, лен бабам забере, а мостів та-лядок то й не шукай; геть усі повносити; свободу любить річка, волю.

Не дурно ж баби плачуть. руки ломлять, а збоги в „спудзельні“ курять „спорти“ і ка-

жуть: княжа, царська річка, нічого ні зделаїш, го, го!

Можете не повірити і не дивити, бо вже й не всі молодші бабичани про це знають, але зай-діть тоді на колишню дяківку — нинішнє при-ходство, зайдіть, у книгах почитайте!

**„СХОВАЙ МЕНЕ ПІД ОДЕЖУ, НЕ СОРОМСЯ!“**

У старій скрині на марненькому приходстві лежить збугвіла й пожовкла книга-літопис. Не старий, бо ледви з 1870. р., а проте цікавий. У 1870. р. православним парохом Бабиць був о. Антін Носкович з Берестейщини, що разом зі своїми „дзичками“ Іваном Ключовським та Львом Леонковичем завдав собі труду докладно прослідити історію села у народній традиції.

Літопис, писаний поганом російщиною три-щитів від нещастного показушеного україн-ського слова, записаного від місцевих „старо-жилів“. Про о. Носковича в селі вже ледви чи почуєте. Його могила заросла терням і бур'яном, але легенда-переказ залишилася на віки.

„Село наше — каже літопис з 1870 р. — 660 літ називають уже Бабицями, а ще сто літ раніше називали його Полонковом. Яксь „кня-зюки“ гонили за малим царем Данилом, а „кнє-та“ прала на річці шмаття. „Слухай, кнєтто“, сказав король Данило, „сховай мене під одєжу, не соромся!“ Жінка миттю сховала князя під... спідницю.

„Біжати конфедерати. Де — питають — подівся утікаючий панчик? — Проворна селянка вказала їм мильний шлях і врятованого князя переховала у своїй хаті.

„А коли цар Данило виріс (лише 11 селян було тоді в Полонкові), назвав село наше Баби-цями.

„Будете так називатися від баби, що мені життя запевнила і панщини ніколи не будете робити“.

Право він видав на лосевій шкірі ширим золотом писане, описав церкву Пресвятой Бого-родниці поставив і казав це „право“ на шовко-вім шнурі у ній повісити.

**ДІДИ ХОВАЛИ. ВНУКИ ВІДДАЛИ ЗОЛОТЕ ПРАВО.**

Описав — каже літопис — напали на село якісь вороги, забрали наше право тай заложили його у Замості (повстало в 1580. р.) за три пляшки вина. Бабицями довідались і викупили своє право за 15 таларів битих. Знову за 100 чи 200 літ татари, чи що, зрабували варту на-ше золоте право. Бабицями хотіли їхати за ним у Крим, але рішили зачекати до кінця війни.



Тимчасом граф Замойський сам собі на розум взяв і викупив наше право. Прийшли до нього бабичани: „Відай — говорять — ясний пане, право наше!“ Замойський права не від-дав, але в заміну видав грамоту, на основі якої „він і всі антицессори підписували бабичанам волю від панщини, за що село мусіло давати кожному новому графові лише двох уланів до замку, пару волів, повіско ниток, четвєртину меду й каплунів пів копи.

Завдяки царському Даниловому праву, хоч всі села робили панщину — Бабиці ніколи.

**УНІО ПОКИНУЛИ ПЕРШІ — З ПРАВОСЛАВ-НИМИ БАТЮШКАМИ БОРОЛИСЯ ЗА ТРА-ДИЦІЮ.**

Найстарші люди в Даниловому селі не па-мятають унії. На Холмщині є ще села, де старі баби й діди до нині моляться по „уніатському“, але в Бабицах та його околиці цього не зустрі-нете. Тутешній нарід розійшовся з унією вже майже сто літ тому, у 1842. р.

Чому? Таки з власної волі. Були це часи, коли греко-уніатський холмський архієрей Шум-борський, тихий противник латинищення україн-ського церковного обряду, всупереч волі при-писала холмської василіанської провінції Ду-бровського й секретаря Краєвського — видав пастирський лист проти надмірної латинізації, зустрівшись з гострим спротивом і докорами самого папи, прилюдно висловив свій жаль і по-каяння. Після такої прикрої невдачі єпископ Шумборський збайдужів для справ своєї церкви, пастирський лист проти надмірної латинізації; дідичі переслідували духовенство, що жило з народом і навпаки: спольщені священники (особ-ливо шляхотського роду) не рахувались цілко-вито з українським населенням.

Так було, як каже нарід у Бабицах, Тар-ногороді, Люхові, Чорному Поточі, Хмільку й околицях. І лише такий стан може пояснити дивний факт, що побожні бабичани у 1842. р. кидають — за намовою люхівського правосл. духовника Гитовта — свого пастиря, „акаде-мика литовського“ о. Михайла Алексєєва Бо-ярського, що 47 років ними правив і небажком після тої події вмер та є похований оподальк церкві — і повертаються на православ'я.

Безсумнівно, Москва вважала що подію, що заломила греко-уніатську Церкву в Холмщині,

ШТОКЕРТ-МАЙНЕРТ.

## Несподіваний гість.

Ледва вона попала у стан розмірняння, як почула, що поїзд саме відїжджає в тунель. Почу-вала себе дуже добре сама у дамському пере-їзді і була вдовою своєму батькові за таке місце. Нарз відїжджа якийсь прохує. Після цього щось блиснуло і вона в темряві доглянула людську руку, а за нею постать якогось чоловіка.

— Хто тут? — крикнула перелякана.

— Тихо! — відповів енергійним голосом гість — можеш спокійно спати далі.

— Але-ж це дамське купе! — відповіла обрєна.

— Я знаю це, але вагон переповнений, а ви самі в цілм переділі.

Гість мовчав розсідбати елегантний плащ.

— Часом можав допомогти близькому у тяж-кій ситуації.

— Розуміється! — вона почала виправду-ватися і стріпувала крєплі дощу, що з плаща готів впасти на її суконку. — Який дощ!

— Собака погода! — сказав гість, витягнув з кишені якийсь малий пакет, поставив його поруч себе коло подушки і нахилився, щоб доглянути каналу ширше. Пакет у тій хвилині мє пропав.

— Вибачте! — вона звернулася до гостя — здається, що ваш пакетик упав за каналу.

— Ні, вам тільки так здавалося... Можете покірно подожатися спати. Мене не потребуєть бабича.

Вона всміхнулася і послухала його. Диву-валася, аїк який такий гість-нараз увисся коли

не було стації. Мусів довго шукати за місцем по вагонах. Але чому його плащ і капелюх такі мокрі?

Приглядалася його поганому обличчю, коли він обернувся до стіни. Добре, що не хро-пе. А може тільки впадає, що спить. Від таких думок стало їй дивно і вона сіла. У тій самій хвилині він теж випрямився. Мала таке вражін-ня, якби він прислухувався чомусь.

— Хто вам відчинив мій переділ? — спи-тала.

Він дав їй знак рукою, щоб мовчала:

— Зараз. Я тільки хочу почути, яка тепер стація.

Вона сказала йому назву, а він вислухав цього, якби його це зовсім не цікавило. Вона хотіла вийти на коридор, але він одним рухом загорював її вихід.

— Сидіть тут і не рухайтесь. Ще понала-зять сюди люди, а я хотів би виспатися. Розу-мієте?

— Так — відповіла тихо і стояла непо-рушно, поки поїзд знову не рушив з місця. І додала, якби впокоюючи його:

— До нашого вагону ніхто не всів тепер. Навіть кондуктор не показався. Мабуть, спить.

— Так, це добра річ сон у подорожі — сказав чужинець дружелюбним тоном — і вам раджу з нього скористати, бо завтра буде вже болячі голова.

— О, це було б не добре, бо я від завтра з самого ранку маю вступити на нову посаду. Він усміхнувся:

— Чи не міністерську?

— Ви вгадали. Мені доручили теку міністра освіти при трьох літниках. Білі літиська!

— Ви з таким виглядом — він перейшов

уже на товариський тон — могли заслужити собі на кращу долю.

Вона почула себе трохи вражена.

— А невжеж виховувати молодь це не по-хвальне і гарне заняття?

— Виховувати? Набивати їй січку до го-лови. Я теж був колись такою нещасливою ди-тиною... На жаль не дали мені навіть гарної і симпатичної вчительки. Не розумію вас... Чи ви не могли б йти дома чогось кращого для себе?

— Мої батьки хотіли мене позбутися з дому.

— Ага! вже догадуєся... якась любов їм не подобалася.

— Ви вгадали. Довго тягнеться ця любов, але не можемо одружитися, бо не маємо з чого жити.

— Трудно радити в такій ситуації! — ска-зав і вложив руки до кишені. — О, знову нова стація! — крикнув майже лютий і схопив за свій плащ і капелюх.

— Ви вже тут висідаєте? — спитала вона розчаровано.

— Ні, Але... чи то можна знати? Чому ви не спали? Не журіться мною... я вже сам собі дам раду.

„Що це все значить?“ — думала вона в ду-ші, але не дала по собі пізнати, що налякана. Тепер бачила, як той таємничий гість увесь скулився, якби чекаючи на щось і скочив як кітка на своє місце, коли поїзд їхав далі. Сів на лавку і засміявся.

— Чи ви мене налякалися? — спитав.

— Смішні! Чого? Тут над моєю головою пишуть сиринці і кондуктор під нас не талєко.

Він засміявся глумливо:





передовсім за свій успіх, але в дійсності на дні тих усіх процесів, у душі народу таїлися цілком інші причини. Оце холмський нарід із численних надгрітими сіл, хоча став уже православним, всеж мусів ще платити десятину польським єсмондзям; він пильно слідував за революційними рухами галицьких селян проти панів і жнив православів як засобу до боротьби з ними і латинщиною. Бо національна, підсвідомість українського населення, була — як завжди на Холмщині — сильніша від змінних релігійно-віросповідних форм.

Так було завжди. Забачте це хоч би як прикладі Бабич. Минуло 80 років. Російська влада вперлася в Білгородщину, подібно як і в Галиччю, московські впливи. Опісля спалахнула війна. Населення погнали в глибину Московії, села попалили, сплюндрували. І щож? Нарід вернувся. Не мав різної стріхи, ночував під голим небом, не було що їсти — випікав хліб з дерев'яної кори та кропиви, не було лікарів — гуляв, не скаржився. За релігійними потребами ходив до „уніятських єсмондзів за границю“, аж поки не дістав таки „свого батюшку“.

В Бабичах (а вони — це лише вразок) є й новий літопис, післявоєнний. Першим парохом до війни був тут о. Жак — з російських фельдфеблів. „Батюшка“ похвалив свою діяльність, що проходила зрештою серед тяжких обставин та м. ін. записав таке (по московськи): „1924 рік. 24 березня — повіні, весна ранішня, засів — краді. Оголошення про введення в життя нового календарного стилю 9.—22. червня“. А далі „Червень. Страшна агітація поміж народом за старим стилем, ведена послом Скрипою, секретарем Українського Білгородського Клубу Смердюком Козинцям і благочинним о. Коробчуком. 24. червня перше свято по новому стилю.“

— Що до сигналу то це не така надійна річ. Подивіться: я тільки потягну за руку і вона зараз впаде, якби її хто відрізав. А щодо кондуктора то він спить. Не можна йому дивуватися по такій тяжкій праці!

— Так, але ви повинні самі важати, щоб нічого не сталося.

— Розуміється! Але поміж такий приклад, що хтось у темряві зсочив до вагону і там ховається. Адже є такі типи з революційними.

Він витягує бравінг і показав їй.

— Що ви робите! — крикнула вона відкинувшись всім тілом до стіни, перелякана спрямованим до неї дулом.

— Нічого! я тільки хотів вам продемонструвати, що такі найрозумніші в поїзді спати. Оттакій собі змичайний скромний збирач дороговизних предметів може мимоволі стати душегубцем.

— Отже ви... злодія? — крикнула.

Він поклав тяжку руку на її коліно і сказав крізь зуби:

— Не рухайтеся і будьте спокійні. Я не маю ніколи до діла з дрібницями.

— Ви хочете мене обдурити?

— Навпаки. Ви переконаєтеся про мою прихильність до вас. Я хочу вам допомогти вибій замінити і мати діти. Я маю засаду, щоб застріли тоді, коли властиві мені добра добути, залізати з неї якусь частину на т. зв. чесний уцінок, що який читаємо в читанках. Я роблю це більше з пересуду, щоб мати спокійний сні.

Він відсунув подушку з софи і витягує плет.

— Отже я не помилялася.

— Ні!

Нарід працює, а в церкві — дехто за страху перед поліційними репресіями. Жінка дяка Миколи Шлодзика працювала потайки в полі.

24. по старому (7. липня по новому) при церкві — бунт. Пелагія Кравець силою видерла ключі за намовою Козинського, за яким нарід стоїть горою. Нарід не приймає ніяких пояснень. Церква пуста, у приході розлад. Увесь дохід підупав. Агітація проти вищої духовної влади.

12. липня (29. по ст. ст.): В церкві підчас зазначеної замовленої Служби збиралася сила народу, що хоче нині святкувати св. Петра і Павла. Парох відмовився. Люди виїшли з церкви і кричать щось на погості. Після виходу пароха нарід зажадав шанувати його волю, або забиратися геть з парохом. Поліція боронить священика. На приходстві являється делегація і жадає від священика послуху. Парох їде на другий день у Варшаву (490 км.), де кажуть йому обстоювати новий стиль. Нарід сміється із священика, бойкотує. Поліція нише про-токоли.

Після засідання єпископів у Почаєві 15. серпня (29.) і постанови, що „благочестивому народові дозволяють святкувати і по новому і по старому стилю“ — нарід обережно вертається до церкви, але „багато, багато церкві зроблено православлю серед православних“.

Стільки парох-москвофіл про події перед більше як 13 років.

Конфлікт, викликаний тоді необдуманим наказом чужої московської єпархії, всупереч усім засадам будьякої логіки — скінчився глибоким ферментом.

### З НАРОДОМ НЕ ГРАЄСЯ!

Тут на місці спричинив тяжку кривду найневиннішій людині, о деканові Коробчукові, щини.

### З ПОЛЬСЬКОГО СОЙМУ.

## Справа безпеки інвалідів б. Української Галицької Армії.

ТІЛЬКИ 35 УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ ДІСТАЛО ДЕРЖАВНУ РЕНТУ.

На останньому засіданні соймової бюджетної комісії обговорювали справу інвалідських рент. У зв'язку з тим пос. Целевич вголосив довшу промову про безпеку інвалідів б. Української Галицької Армії.

„Польський інвалідський закон з 1921. р. — говорив пос. Целевич — не признає безпеки інвалідів б. Української Галицької Армії. Польсько-українська війна дала у своїй висліді сотні інвалідів по українській стороні. Вони жили у крайній нужді. Їх долю взяло в свої руки українське громадянство, точніше кажучи

Українське Товариство Допомоги Інвалідам у Львові. Воно зареєструвало 2.021 інвалідів б. Галицької Армії і уділяє постійну підмогу 520 важко пошкодженим інвалідам у виді місячної ренти від 5—40 зол., а крім цього покривав кошти лікування і протезування. Річний бюджет видатків того товариства виносив у 1935. р. коло 100.000 зол. Це все здобувало товариство шляхом добровільних жертв українського громадянства, яке відносилося і відноситься з пієтизмом до українських інвалідів. Українське Товариство Допомоги Інвалідам не дістає ніякої підмоги з державних фондів.

Новий інвалідський закон з 17-го березня 1933 р. признає деяким інвалідам б. УГА інвалідську ренту, хоч умови признання цієї ренти дуже важкі. Арт. 69. цього закону постановляє: „Уповажноється Міністра Скарбу признавати інвалідську ренту у висоті, передбаченій для військових інвалідів, інвалідам, які набули утрати здоров'я або каліцтва спричиненою утрату 45% здібности до зарібкування, наслідком участі в українських відділах у боротьбі з польською армією в часі від 1. листопада 1918 до 1. червня 1919, оскільки вони не мають інших засобів удержання, мають польське громадянство і виказуються державною „льояльністю“. Значить, умови признання ренти є далеко важчі, як для інвалідів австрійської, російської, німецької армії, бо існують спеціальна вимога державної льояльності, вимога 45% нездібности до праці і вимога браку інших засобів удержання.“

На підставі того закону до нинішнього дня на 1074-ох оголошених українських інвалідів дістало ренту 35.

„Ще все докладає — казав пос. Целевич — що новий інвалідський закон у відношенні до інвалідів української армії звів на цілій лінії — потерпіл повне фіаско — що інваліди української армії у своїй масі мусять покинути всяку надію дістати ренту на основі закону з 1933 р. Число 35 признаних інвалідських рент у висоті найбільше 20.000 зол. річно смішно мале в порівнянні з тим, що Українське Товариство Допомоги Інвалідам у Львові видає річно коло 100.000 зол. на поміч інвалідам української армії і дає матеріальну поміч коло 600 інвалідів.“

У дальшій частині посол Целевич навіз багато жорстких прикладів, як у практиці на місцях інтерпретують арт. 69. закону про забезпечення.

Він розглядав шнурок і з пакету добув копєрту:

— Це за вашу цікавість. Треба шаста хпати на гарячому ачнику. Можете оповідати знайомим, що ви виграли на лотерії.

Одягнув на себе плащ і наложив капелюх.

— А тепер можете подати мені руку на доказ, що такого джентельмена як я ви ще досі не стрінули. Не хочете? Не треба. Але хутко будете мене благословити як свого янгола-хорошителя.

Енергічним рухом він підсунув завіску в кишені і сказав наказним тоном:

— Заплющте очі і спить. Тепер можете присягнути, що нікого більше тут у переділлі з нами не було.

Виліз на лавку і переліз через вікно. На одну мить бачила його лице, а потім щез.

— Страшне! — застогнала. — Страшне!

Сіла наміч приголомшена. Побачила копєрту перед собою. Вілчилла її і побачила в ній багато банкнотів. Боже! що вона з ними зробить.

Полад зупинилася. Чути було кроки якихось людей і якась рука торкнулася кламки. Але лараз вистила її зі словами: „Щеж дамське купі!“

Вона відлітнула. Яке щастя, що це не були якісь нові банкіти які поліція.

Що це був за чоловік? — вона зовсім не розуміла. Чи він не хотів погрозувати з неї? Але ж ні — такий дарунок! Вона не могла повірити, щоб зовсім чужій людині можна було для гарного жарту зробити таку жертву. Він мусів мати ніжне серце.

Заснула скоро і мріяла про янгола, як він захищався крізь різні вагони та оббивав її золотом.

Повітря, а. г.



мену українських інвалідів, тобто умовини, за яких, бракуючи засобів утримання, вони втрачають здатність до зарібкування. Ці умовини місцеві влади, що має висловити свою думку про інваліда, пристосовують не раз у дуже різних випадках, як ось зробили заклад невідомої інвалідів Стасюкові в Псар у родинній обстановці, хоч він спараліжований, не може працювати, не читає і не пише і є радше живим труном. Не дивно, що після подібних опіній діставали пенсії тільки 35 інвалідів.

#### ЗАКОН НЕ РОЗВ'ЯЗУЄ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ.

З жалем приходиться мені ствердити, що український закон з 1933. р. не розв'язав питання забезпечення інвалідів б. Української Армії. Українська Парламентарна Репрезентація в Польщі у найбільш важкий час до союму внесок про це у польський закон у напрямку зрівняння інвалідів Української Галицької Армії з іншими інвалідами. Вже тепер прохаю Високий Уряд і Панів послів прихильно віднести до цієї справи.

#### ВИСТУП ПОСОЛКИ ПРИСТОРИВІ.

Посолка Присторова дуже сильно заатакувала промову посла Целевича. Вона сказала: „Дякую за виступи нашої молоді бюрократії, яка не досягала нашої молоді бюрократії, як представляють посла Целевича і Пеленського, як представляють українського народу. Такі виступи не тільки не допомагають за кордон і створюють шкідливі, бо передістаються за кордон і створюють шкідливі погляд на справу. З точки зору громадянства польської держави така поведінка невластива.“

#### ГОСТРА РЕПЛІКА ПОСЛА ЦЕЛЕВИЧА.

Посолка Присторова хоче поучувати українських послів, що і як вони мають промовляти. Рішуче застерігаюся проти цього. Українські посли репрезентують багато-мільйонне українське населення польської держави і мають не тільки право, але й обов'язок представляти інтереси українського народу на всіх полях. Стверджую також, що наші промови не мають ніяких побічних цілей, як це старається їм імпутувати посолка Присторова і в нічому не стокать у суперечності з обов'язками громадянства польської держави.“

На тому самому засіданні бюджетової комісії промовляв і пос. Великанович у справі емеритальної політики уряду та у справі призначення емеритур австрійським урядовцям, які не прийняли до служби.

Пос. Великанович говорив про те, що хоч в останньому часі завдяки натискові міністра скарбу та прем'єра Складковського емеритальна політика уряду змінилася на краще, то все-таки не змінилося положення емеритів, що не дістають тепер навіть половини належних їм емеритур.

Далше говорив бесідник про зарахування австрійських літ служби народним учителям у випадках, коли вони зголосилися до польської державної служби по 1923-ому році.

Віднісся до пос. Великанович справу призначення емеритур тим українцям та іншим національним меншинам, яких не прийняли до служби в Польщі, а які не вважаючи на набуті австрійські державні права, не дістали емеритур. Крім того обговорив справу емеритур австрійським фаховим військовим підпорядкованим, а окремо для цивільних державних службовців. Що торкається емеритур урядовців, які не служать у польських урядах — то промови стверджує, що не дивлячися на обов'язок держави з титулу суцесії чи на міжнародні договори — повинні т. зв. заборчі урядовці дістати емеритуру на основі § 45 польського емеритального закону, якщо мали право до емеритур в австрійській державі. Вже не раз залишалося тих нуждарських родин і навіть з уваги на суспільну опіку влади повинна тим кількості людям признати емеритуру.

Міністр відповів на це, що декрет Президента про відчислення 1/4 заборчих літ служби буде змінений і ці літа наново будуть звернені до літ служби вчителів, то стали літ австрійської служби Міністерство всім заборчим, а тимчасові літа зараховує тоді, коли вони служили без перерви від 1921. року. У деяких оголошеннях до служби зараховує тільки Скарбу тимчасові австрійські літа служби тільки у виняткових випадках. Зараховуванням військовим і цивільним австрійським влада виплачує емеритуру згідно з § 66. тоді, коли вони мають умовини, що є згідно з емеритальним законом з 1923. року, або по скінченні 60-го року життя або ординарної міхрської комісії.

ДОБРЕ І ПОПЛАТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЛАСНОГО ГРОША  
ЦЕ ВАЖНА ЖИТТЄВА СПРАВА. НАЙЛІПШЕ ЗАБЕЗПЕЧИТЬ ВАШУ ГОТІВКУ

## Земельний Банк Гіпотечний

У ЛЬВОВІ, ВУЛ. СЛОВАЦЬКОГО 14. (ФІЛІЯ: СТАНИСЛАВІВ, УЛ. СОБІСЬКОГО 11.).

## БАГАТОМОВНА ЗАБОРОНА.

Варшава, 14. січня.

Як довідаємося з добре поінформованих кол. у Варшаві перебував учора у спеціальній місці православний волинський архієпископ Олексій, що інтерв'ював у митрополита в справі відомих подій в с. Гриньках у прикордонній смузі, про які „Діло“ вже обширно писало.

Як відомо дотепер, не вважаючи на велике зацікавлення тою подією широким колом не тільки українського, але й польського громадянства, адміністраційна влада не дозволила виїхати на місце тих подій ані послові Тимошенкові, ані нікому з журналістів.

Тепер довідаємося, що Волинська Дух. Консисторія теж не дістала дозволу перевести окреме слідство в цій справі. Не змогла навіть особиста інтервенція арх. Олексія, що і приїхав у цій справі до Варшави.

Темою розмов між правосл. єпархами була теж справа несподіваної конфіскації українських богослужбових книг Огієнківського перекладу з 1922. р. в Головині. Новому Корці, Ряд-

ківні та інших місцевостях Волині, з якої польська преса намагалася зробити сенсацію. Треба вняти, що притокою до „конфіскації“ послужив такий наказ самої правосл. консисторії, що бажала заступити старі книжки — новими із свіжо зладженим консисторським перекладом. Роблення польською пресою галасу з того, що будим то у конфіскованих книжках були молитви за Україну, виглядає на фарсу, бож відомо, що книжки ці видано за української влади і духовенства у літургії мусіло й так відповідно змінювати текст молитви. При такому інтерпретуванні слід булоб поконфіскувати хіба всі інші, масово розповсюджені словянські богослужбові книги, де залишилися величезні літаний молитов за всіх „благочестивих царей-імператорів“ і т. д., і т. д.

З приводу конфіскації цих книг додамо, що самі польські зацікавлені кола очікують з цього приводу окремої соймової інтерпелляції.

Гром.

## Про обнижку відсоткової стопи.

На зарядження Міністерства Скарбу усі банки, державні і приватні, банкові домки, комунальні й інші каси ощадності та кооперативні банки обнижили з 1. січня 1938 р. відсоткову стопу від вкладів і біжучих рахунків.

Ця обнижка викликала у шалників деяке невдоволення, тому треба її коротко вняти. Обнижка відсоткової стопи спирається передусім на тому, що і до війни — при усталізованні відносинах — відсоткова стопа від ощадності вкладів не сягала вище, як 4%. Теперішні відносини вже дуже змінилися до передвоєнних, отже вищий відсоток від вкладів у банках вважає держава ненормальним і некорисним явищем, бо високі відсоткові вклади дають без ніякого ризику напівмірно високі прибутки, розмірно більші, як прибутки від людської праці, промислових підприємств, домів, рілних господарств, тощо. Отже обнижуючи відсотки від вкладів, держава має на меті спонукати власників готівки, свій капітал обертати більш на те, щоб творити нові підприємства та взагалі на інвестиції, щоб так оживити господарське життя, як також щоб набували цінні папери, державні чи приватні. Правда — цінні папери, куплені на біржі, приносять кули вищі відсотки, що фактично доходять до 7 і більше проц., а з усіх підприємств можна мати і ще

далеко вищий зиск, але це вважається доцільним, бо цінні папери і підприємства, нові інвестиції і вартісні праці оживляють господарське життя і зменшують безробіття, а тим самим вони корисні загалом, а з другого боку така льювата капіталу получена з деякою невиннотою та ризиком. В чому полягає та невиннота і той ризик? Цінні папери купуються на біржі і їх вартість змінюється, так, що не завжди можна їх продати з заробітком. Засноване підприємство може йти і приносити прибутки, але може й не піти і навіть принести втрати. Тому і більший зиск від так ульюкованого капіталу вважається наче винагородою за ті невинноти і ризики.

Як бачимо, то ця обнижка відсоткової стопи від ощадності вкладів треба вважати за розвиток економічного життя чимсь природним — і хто розуміє її основу, той прийняв цей розпорядок спокійно. Зокрема не може ця обнижка тривожити наших прихильників ощадності. Вони й далі можуть спокійно і з повним довірям вкладати свої ощадності в банки — очевидно українські, тимбільше, що обнижка відсотків властиво пілком незначна, — і для того, хто того капіталу не має багато або не має охоти вкладати свій гріш у ризикове підприємство, вклад на ощадність буде і далі найкращою льюкатою гроша.

## Найжахливіший летунський налет.

166 японських літаків бомбардує Полудневий Китай.

Кореспондент „Дейлі Експрес“ повідомляє з Гонг-Конгу, що 13. п. м. був у Півд. Китаю найбільший налет літаків у дотеперішній історії летунства. 166 японських літаків скинуло тисячі бомб на багато місцевостей у південному Китаю і перервали в багатьох місцевостях комунікаційні шляхи між Гонг-Конгом і Кантоном. Число жертв налету дуже велике. Також великі матеріальні втрати. На залізничному дворі в Куан-Тіен японські літаки заатакували поїзд та знищили паровоз і 5 вагонів.

Японські ескадри виконали рейд також на Кантон. Китайська протилетунська артилерія зістрілила 5 японських літаків.

## ЗАГАЛЬНА МОБІЛІЗАЦІЯ В КИТАЮ.

З Кантону повідомляють, що китайська влада, передбачуючи японський налет, покликала до зброї всіх мужчин від 18 до 40 літ. Крім цього мобілізували до помічної і санітарної служби жінок.

## КИТАЙСЬКА АМБАСАЛА ТАКИ ПОКИДАЄ ЯПОНІЮ?

„Асагі Шімбун“ повідомляє, що незвичайне зацікавлення викликала вістка, що будимто урядовці китайської амбасали в Токіо зарезервували 6 білетів І класу і 2 білети ІІ класу на англійським пароплаві, який відпливає 20. п. м. з Японії до Шангаю і Гонгконгу.

## Політичний оплаток у Львові.

Заходом „Стронніцтва Людового“ відбувся у Львові господарський курс і на його закінчення уладили „оплаток“. На цьому „оплатку“ промовляли: проф. Ромео і проф. Станіслав Габський, які бажали польським селянам перемоги в боротьбі і здійснення всіх їх авсиль, звязаних із працею зооганізованих людовців. Іменем ППС промовляв белактор Скаляк: він обіцяв солідарність робітників з селянами у боротьбі за права та за майбутню людову Польщу. Іменем Секретаріату Порозуміння Польських Суспільних Організацій промовляв

майор Людвик Домонь (тоб. що у Варшаві мав аваний відчит про відносини в Галичині).

Іменем „Стронніцтва Людового“ промовляв кс. Панась заповідаючи „миро людям доброї волі“, що „скупчуються на всіх відтинках у боротьбі за демократичну, правову і справедливу Польщу“.

Цей характеристичний „політичний оплаток“ — це ще одно звено у ланцюгу спільного фронту, який в останньому часі започаткував на нашому терені т. зв. „Комітет Порозуміння“.



## „Заслужена похвала за добрий учинок“.

У „Віснику Станіславської Єпархії“ (як і в інших комуністичних пресових агенціях і в усіх польській пресі) з'явився лист папського нунція у Польщі Кортезі до єп. Хомишини у зв'язку з його розпорядком про заборону священникам належати і працювати у світських установах.

Нунцій Кортезі вважає, що той розпорядок і мудрий і найвідповідніший у теперішніх умовах. „І тому — кінчиться лист — що за добрі чини належить заслужена похвала, а з правдивим задоволенням вітаю В. Єксп. за зроблену постанову. Бо справді те зарядження відповідає цілковито частим вказівкам і наказам римських папів.“

До цього листа єп. Хомишини додав замітку від себе, що про свій розпорядок не повідомляв нунція, але при тій нагоді підтри-

мує свій розпорядок у цілій основі, а як котрий священник до нього не пристосовується, потягне його до строгої відповідальності. „Нехай — пише єп. Хомишини — працюють (розуміється) священники) як слуги Церкви, а не як прислужники світських патріотів. Якби була якась виняткова необхідність, священник може звернутися до Ординаріату, який, розглянувши справу, може дати диспензу і то тільки на час, доки триватиме необхідність.“

Преоосв. Григорій, діставши „заслужену похвалу“, не хоче вважати під увагу ані думки українського громадянства, ані голосів української преси, яка писала вся без винятку, що той його розпорядок шкідливий для українського народу і відібеться погубно також на наші Церкві.

— 0 —

Есконтуйте

Доміцілюйте

Давайте до інкаса

на погідних умовах у **ПРОМ-БАНКУ** Львів, Гродзиських 1, І. п.

З польської преси.

## „Я не шовініст ані ендек, але треба знайти вихід“.

„Польська Збройна“, орган польських військових кол. полемізує з тижневиком „Воля“, органом воєводи Юзефського, побороючи твердження, що між етнічною польською і російською масою знаходяться ядві етнографічні українські (в оригіналі „руске“) землі з 50-мільйонною українською людністю. „Польська Збройна“ пише:

„Загалом тієї „рускої“ людності можна нарахувати понад 30 мільйонів, при чому значна більшість тієї людності живе на півдні європейської Росії, отже не між польською і російською етнічною масою.“

Виходячи зі становища, що таке ставлення справи, як у „Воля“, несправедливе, що воно дає карикатурні тини на площині життя, тини, яких не можна ідентифікувати з картиною дійсності — „Польська Збройна“ пише далі:

„Висловлена у статті п. С. тенденція територіального обмеження польського „потен-

# ВЕКСЛІ

на погідних умовах у **ПРОМ-БАНКУ** Львів, Гродзиських 1, І. п.

ціалу“ Річипосполитої до центральних і західних воєводств, незрозуміла з погляду об'єктивності держави, насуває мимохіть на думку заувагу, що п. висловив Стефан Жеромський у листі до Станіслава Пйотровського з дня 4-го квітня 1925. року:

„Здається мені, що ви є більш людиною, що відчуває українську кривду, ніж поляком. Це не значить, що я шовініст або ендек, або я замало милосердний для України. Я не є немилосердний, тільки не бачу виходу у тому загубленні людей, подій, кривд, культур, поезії (Словаччини) — найбільшій співчужності України, це дарма. Українські землі і польські і російські (в оригіналі „руске“). Треба знайти на те вихід“.

І „Польська Збройна“ знаходить вихід: українська людність живе на півдні європейської Росії, і крапка!

## „В польських домах чужі агенти“

АБО ХТО ПІДТРИМУЄ МАСЛОСОЮЗ.

„Слово Народове“ (з 14-го січня ц. р.) містить лист якогось свого читача, що взяв собі за завдання у часі від 10-го грудня 1937. до 10-го січня 1938. отже в часі, коли припадають одні і другі різдвяні свята, обсервувати крамниці Маслосоюзу і „Зайонизму Млечарського“, і ось який звіт:

„Я ствердив, що перед польськими святами рух у крамницях „Зайонизму Млечарського“, правда, збільшився, але розмірно незначно, натомість в крамницях Маслосоюзу той рух був дуже великий. Перед „рускими“ святами рух у крамницях „Зайонизму Млечарського“ був нормальний, але і у крамницях Маслосоюзу не дуже збільшився. Я зробив з цього висновок, що збільшення

обороту Маслосоюзу треба приписати едипно і виключно польській клієнтелі, котра або сама, або теж через свої домашні помічники — „русинів“ заособлюється в товар в українських крамницях“.

Очевидна річ, тут вся вина — як каже дальше автор листа — в тому, що польські пані приймають до служби українських дітчат, які не тільки самі купують в українських крамницях, але ще й переконують свої пані, що товар в польських крамницях, як ось масло зі „Зайонизму Млечарського“, лихий. А польські пані, не проірававши справи, поширюють ту думку між своїми знайомими.

Ось, де нова небезпека!

## „Під знамом Великої України“.

Те саме „Слово Народове“ у статті п. н. „Польське радіо на послугах української пропаганди“ пише:

„Свята Різдва Христового“ греко-кат. обряду пройшли в Україні під знаком Великої України, при неупокійному настрою супроти всього, що польське“

Після такого вступу можна сподіватися всяких страшних річей. А воно ось що:

„Богослужба у Володимирі першій, що її передавало українське радіо, багато нас навчало. Богослужбу служив о. єпископ Іван Бучка, проповідь виголосив також черед разів у північ сам Митрополит Шептицький. Ця проповідь визначалася тим, що був у ній заклик до закордонних українців, щоб втрутили у спору, бо приїде час, коли ші раз настане незалежність українців (алюція до промови о. Митрополита, виголошеної після того, як московські війська завоювали, де висловив радість, що прийшла зрада б. гв. одної зброї й одної релігії під одним знаменем“.

А далі вже найбільша небезпека:

„Після Богослужби відс. єп. Іван Мисюга „літа“ о. Митрополитові й українському (підкреслення „Сл. Нар.“) народові, а потім сам почав український національний гимн „Боже великий, єдиний, нам Україну спаси“.

Після того „Слово Народове“ нагадує, як то „Старополіт“ протестувала проти тієї пісні та що в церкві доходило навіть до бійки (відомі напади інспіровані „русских юнкерів“ перед кіньомом роками в часі співу пісні „Боже великий, яка як загально відомо, не є ніяким українським національним, а чисто церковним гимном“.

Цікаве, що в черговому числі „Слова Народового“ з'явився лист студ. вестер. мед. Олександр Сас-Яворського, що як „русин“ протестує теж нахабно проти тієї пісні в церкві і в радіо на сторінках саме того органу.

Шукаємо за тими „неприхильними“ настроями супроти всього, що польське, але не знаходимо ні словеска. Це так тільки у вступі для більшого ефекту.

## Що писало „Діло“ 50 років тому.

Ч. 2. Понеділок, 16 (4) січня 1888.

### ПРИМУСОВА АСЕНУРАЦІЯ.

Красивий виділи вніс був до союму законопроект про примусову асценурацію будинків від пожеги. У тім справі вмістило „Діло“ три статті у трьох числах починаючи від 2-го. У вміщеній на першому місці під наведеним заголовком статті сказано, що після неможливої свободи в економічному житті, яку приніс XIX вік, прийшла тенденція, щоб держава інтервувала у господарських справах і таким чином допомогла економічному розвитку. „З тієї точки погляду — кінчиться ця перша стаття — треба розглядати всі сучасні обмеження свободи економічного життя суспільності й одиниць, з того становища розібрати хочемо також і справу примусової асценурації, що і теж безперечно значимий та очевидний обмеження свободи в економічному житті нашої країни та її мешканців“.

### ЦІКАВЕ ПРО АМЕРИКУ.

Як фойлетон у тому числі надруковане предсказання листа з Америки п. н. „З колонії рускої в Шенандоррі“. Ось уривок:

„Найкраща примета американських жінок — це карість і привичка до праці. Жінка, що покінчила школу, коли за той час не вийде замін, щоб не бути татаром родині, старастесь за місце вчителя або йде на просту службу. А треба знати, що тут ішла служба і галицька — то небо і земля. Для прикладу наведу тут оголошення з англійського часу пису: „Шукаю дівчини до домашньої служби. Вимоги: помагати господарі при кухні, прати білія і серветувати в кімнатах. Умови: панство бездітні; служниця дістане окрему кімнату з ліжком і матрацом на пружинах; харчі в шестій годині вечером вільний вихід; вільний вступ до салону і коли гості будуть разом заставлятися, а як уміє грати на фортепіані, то користати з фортепіану — і т. д.“. Але треба зазначити, що робота тут значно легша, як у Галичині. В американських домах не треба знати мови ані вогкувати підлоги. Далі, американці їдять чайно тільки дачі на день: снідання вранці й обід а як не обід, то ввечері. При тому велика полена при варці: молодий горох, молоді фасолі, молоді кукурудзи, м'ясо, курку, качку — все те вони дістають готове в пушках — треба тільки в гарній воді заварити і висипати на ліжничок. Лягати „дай“ теж купують у цукорні, хліб і т. д. Вода в хлі, і прання білія теж дуже уменшене. Додати до того, що господарі не дарують, а завичайно більшу половину роботи сама зробить — то думаю, тутешня служниця великої праці не має. По великих містах служниця має краща, бо крім великої зарплати, що сягає і до 16 доларів на місяць та крім удерження, дістає ще дарунки“.

### СМЕРТЬ І ЗАВІЩАННЯ ФЕДЬКОВИЧА.

В листах надісланих з Чернівців дошла звістка про смерть і похорон поета Осипа Юрія Федьковича. „Мій рукописами в столі знайшли щадничу записку на 600 зр., а між документами завіщання, написане по німцям: „Майн лещтер Вілль“, з дати Львів, серпень 1873 року“. У цьому завіщанні поетичний на заповіді нічого зі своїм майном, хоч як по людях до 2000 зр., а розпорядити тільки своїм похорonom. Між іншим стоїть у завіщанні, що бажало його поховати в гуцульському одязі: в сорочці гуцульських черевках на ногах, а в труну він йому покладуть красане з плазми і топлене. Кафальок нехай покладуть у кутку, а при тім він нехай не горить, бо вони „Берддерн ді Фарау“ досі неперевірає. Підчас віносу тіла і похоронного ходу щоб йому на гірській тримбітї трубили або кричали щоб грали. Похоронним гостям щоб замість очок роздали китиці живих цвітів. Головний жиня поставив похоронний у сому завіщанні на те, щоб йому по правоземному записку, заредактированої паном (паво — вино у пляшці, а верх пляшки в ляд). Дальше розпорядити похоронний, щоб йому на вправаному гробі не поставили хреста — „бо я, ані ціле своє життя тільки хрест мав“ — але щоб не ставили кам'яний пам'ятник („Як Рибусформ“). На пам'ятнику має бути напис: „Осип Федькович 18 грудня 1834.“ Під тим, написом має бути вписаний його портрет у гуцульському одязі („задухавши“ спертого на магілі, а топцем у правій руці, а в боках монументу мають бути вписані вірші його одної композиції, наведені у завіщанні“.

### МІН. СТОЯДИНОВИЧ ПРИХАВ ДО БЕРЛІНА.

Сьогодні прихав до Берліна спеціальним поїздом югославянський прем'єр і міністр корд. справ Стоядинович із жінкою. Прем'єр привітаний на берлінській дорозі дуже вродливо.

Дальші політичні налади в Парижі. В міністерстві фінансів планує сьогодні писати тільки на одній сторінці, читати а не раз, закінчити між рядками відступ (а не інтервалі) і писати напіву, на якому чорно не заливає. Рукописи, що не відповідають цим вимогам, Редакція може використати тільки з надом.

В. ШАНОВНИХ АВТОРІВ І ДОПИСУВАЧІ просимо завжди пам'ятати, що рукописи треба писати тільки на одній сторінці, читати а не раз, закінчити між рядками відступ (а не інтервалі) і писати напіву, на якому чорно не заливає. Рукописи, що не відповідають цим вимогам, Редакція може використати тільки з надом.



# Літературна сторінка.

## Повість з нашої революції.

(Галина Журба: „РЕВОЛЮЦІЯ ІДЕ“. Том I. В-во „Батьківщина“, Львів 1937, ст. 230. Обгортка В. Ласовського.)

В цій повісті авторка поставила собі за завдання відмалювати різні настрої та етапи нашої революції на прикладі одного села. Вона пропонує попередню частину повісті п. з. „Зорі надіпають“, почату кілька років тому. Повість має перед собою тільки один том нової частини „Револуція Іде“, не знаючи, куди їх буде і як вони розгорнуться.

Авторка знає добре сільський побут, уміє показати людей та характеризувати їх кількома рисами. Картини пересуваються скоро, як миттєві знімки, з різними епізодами, часто полишаючи враження самих епізодів, без головної дії та головних героїв. Враження, як від нервових записок шоденника. До нервового темпа подій домішує стилістичний — обривчастий, можна сказати „поентистичний“: цятки за цятками і настроями. Неодного він відсвітить, неодного втомить. Прочитати кілька сторінок із самих розповідних стилів важче, ніж кілька речень телеграфічного стилю тажче, ніж кілька слів з довгими, розповідними зворотами.

Головна увага авторки звернена на процес організації маси, її національного освідомлення. Вигорені сцени, що сотні разів повторювалися в добу революції — дискусії за самостійність мови, право до державного відокремлення, конфлікти за землю, боротьба за владу.

Почуваєте, що авторка пережила глибоко деякі моменти нашої революції і досі не може говорити про них спокійно, прискає то обуренням, то захопленням. Зі сторінок віє свіжістю — подихи тою широкою наївністю, з якою діві особи протиставили в політичних дискусіях оборону прав віри свого національного катехизму. З перспективи сучасності не оминула авторка деякої тенденції до звеличування то обнижжучою поглядом діві нашої революції щодо яких загальні погляди тоді були зовсім інші.

Навмисно важко при малюнку такої доби

передати правдивий образ, коли треба повторити розмови буцим-то „автентичні“, а нема змоги передавати їх у такій мові, в якій вони велися. Г. Журба пересипає рясно діяльними російськими фразами, часто свідомо вживає вульгаризмів у рідній мові, хоч ясно, що це тільки стилізація, бо народ та інтелігенція не вживали такої чистої та літературної мови, як авторка.

Приємно вражає в повісті скрізь чиста, народна мова і справді поетичні короткі описи природи:

„Увечері страсті Христові, — ранком сонце і дитячий регіт. Озеленені травою береги. Бруньки на вербах. В повітрі й на деревах пташні, а на вулицях діти. Цвірінкотом налите село. Річки позбігалися в став і став повен як велике розплющене око, задивлене в небо. Край греблі млин веселий, бадьорий, мов старий підхміляний гусляр. Пух лебединий розсипається з під колеса по зеленому плесі. Лотоками біжить вода шумлива, іриста. Миготить сріблом і смарагдами на поцвілих дошках“.

Такі поетичні образи порозсипані по всій повісті і вони доказ, що авторка має поетичний хист. Її книжка одна з дуже нечислених цю-горічних, над якою не позіхав з нудьги, як над паперовим препаратом. Тим більший жаль, що авторка залишила деякі огріхи проти граматики і правопису (як нпр. „лю“ зам. неї, „камня“ зам. каменя, пійти, пійдете зам. піти, підете, „рівесник“ зам. ровесник, „дребонів“ зам. дрібонів, „кадрелью“ зам. кадрилем). Є ще інші й маленькі огріхи проти лексики (той дрож (!) і той приваб) і низка російських слів. Пояснення на початку книжки: „Мова і правопис авторки“ робить трохи чудернацьке враження. Кожний автор має власну мову, але граматичні та правописні правила обов'язують усіх

М. Р.

—о—

## Літературна хроніка.

### РОКОВИНИ СМЕРТИ ФЕДЬКОВИЧА.

У 50-літній смерті нашого найбільшого буковинського поета, що припала 11. п. м. помістимо в найближчих днях кілька фейлетонів М. Матвія-Мельника.

### ЛІТЕРАТУРНІ ПАРИСЬКІ ПРОРОЦТВА НА 1938 Р.

Париський тижневик „Нувель Літерер“ поміщує з лютим роком два оригінальні інтерв'ю із славною ворожкою Женевиною Цепфель та не менше славною астрологом Сімуром.

Цепфель була виворожком абдикації Уельського князя, китаїсько-японську війну, окупацію Румунії та Бельгії. Вона вібрала і тепер 3.000 осіб у великій селі, щоб їм сказати, що їх чекає. Сказала, що для літератури буде не поганий рік, хоч і важкий. Появляться одна велика поетка. Фр. Аладієн втрапить 4-ох членів не найстаріших, Аладієн Гоніурів вибере когось такого, що всіх здивує. У березні з'явиться одна книжка незвичайної ваги. Поль Валері перемістить себе, Андре Моруа дасть несподівану книжку. Андре Жід звернеться до м'оттизму. Жан Кокто напише фільму. П'єр Венуа поєть про Наполеона, Анрі Верн-п'єтат поїде до Америки... Здається, що точніших інформацій не могли дати навіть самі видатні п'єтати.

Астролог Сімур — обережніший і говорить тільки загально про дуже булий розквіт літератури у квітні, травні та червні, про появу творів спритливості та напрямку, ариот повідомить з фемініністичною тенденцією, поземічних, опісля подорожів, історичних опісля і творів, яких уопіть задекатиме від скандалу. Збірка П'єтатова з'явиться теж на кіно і на... фільософію. Зате з малюванням буде слабо.

### АМЕРИКАНСЬКА ПОВІСТЬ РУМУНА ЕМІГРАНТА

Появилася в німецькому перекладі повість П'єтат Неагоє „Тут є мій світ“, румуна, що емігрував до Америки і там став відомим письменником. Автор писав, часто бешкетливий, але зовсім малюнок в його повісті має прооті лінії. Ця повість присвячена спогадам про батьківщину. Її герой Йонель не доїжджає до Америки, через надуту очей і примушений жити в маленькому містечку, в домі, де нахочать захити. У подружжі він теж нещасливий, бо не має дітей. Щоб мати дитину, він годиться на те, щоб вона не була його рідною і через те покладає у новій конфлікті, яких не передбачував. Автор замальовує своєрідне середовище, невідоме до інших країн, мало знає і проводить думку про незалежну долю людини, яка не може почувати себе щасливою дома, а не вселі вишндрити.

## Рагляни і пальта

оказібно до продажу.

„КОНФЕКЦІЯ“, Личаківська 1.

### ПОВІСТЬ А. ГАТТИ.

Повість італійського письменника Анджельо Гатти „Роман у подружжі“ вже перекладена на деякі чужі мови. Герої повісті Альберт та Ілія належать до високої суспільної верстви і обертаються звесь час у товаристві вчених, великих промисловців, старшин і духовних. Їх дім знаходиться високою духовною атмосферою, наскрізь патріархальною. Духові прикмети героїв кладають п'єтат світло на їх інстинкти та звички. Жінка Ілія наділена незвичайно високим хистом кохати щораз-то у нових формах та засвоювати собі всі духовні впливи свого середовища. Навіть коли вона вмирає, її вплив на чоловіка не змінює. Велика частина цієї довгої повісті присвячена саме аналізу такого впливу. Автор хотів замальовати ідеальну подружню пару, що зміє здатні у своєму зв'язку все найкраще ідеальне і змислове. У нещодавньому місті він користувався поглядами католицької релігії і намагався відтворити той вищий надзвичайний світ, де дух перемігав тіло. Але як не трапляється дуже часто в авторі, що краще він хотів замальовувати те, що бачить, ніж те, що уявляють собі в ідеї, найкращіше в цій повісті вишшли місця з картинками змислового світа.

### ЯКІ БУВАЮТЬ НАУКОВІ ДОСЛІДИ.

В університетській бібліотечі у Відні перебувають книжку колишнього професора з Софії Оліва: „Розвиток великих людей“. Автор скінчив її 50 років тому, а працював над нею ціле життя, поставивши собі як мету прослідити матеріальні умови, серед яких розвивалися великі вчені, поети та артисти. У своїх дослідках він зайшов так далеко, що збирав дані, з яких вінмає мали батьки геніїв, який м'єтний дохід, які опадності, як одиаліся, що їли тощо. Від ці дані він пробував звести до точних цифр і графіків, які показували д'єтати поєть у році мати в мєталою фіділітні. Його, що несласко було розяснити, чому іміні брати та сестри геніїв, від тих самих батьків і п'єтатів в тих самих умовах, зацікавили зовсім нерештливими людьми. Книжка професора є своєрідним дивом і досі в неї залишилася у сабї тільки деякі дивомисли.

## Просимо виразно домагатися



**MAGGI<sup>ego</sup> PRZYPRAWY**

уважаючи, щоб малу пляшечку Maggi наново наповнено тільки з великої пляшки Maggi

## Співець чеського Шлеська — Петр Безруч.

В цьому році культурний світ у Чехословаччині святкує 70-ліття видатного чеського поета Петра Безруча, який є ширим приятелем нашого народу.

Петр Безруч (Володимир Вашек) народився 1867 р. в місті Опава на Шлеську, в родині проф. Антоніана Вашека, видатного чеського вченого та діяча на Шлеську. Мати Безруча походила з висококультурної та з мистецькими нахилами родини Де-Георгі. Володимир Вашек закінчив чеський університет у Празі у 1885 р., став урядовцем пошт на Шлеську, потім в Брні, де служив аж до 1927 р., коли пішов на пенсію. Тепер живе близько Брні і продовжує свою літературну працю. Підчас світової війни, як небажана людина для австрійської влади, був вигнаний від 1915 аж до 1918 р. у Відні.

Перші його вірші появилися (скупі) в часописі „Час“ 1899 р. „День Палацького“ і „Посланье“. Критика звернула увагу на талановитого поета, що писав під псевдонімом Петр Безруч. Довго ніхто не знав, хто ховається під цим ім'ям. Навіть коли вийшла ціла збірка його віршів „Шлеські пісні“ у 1900 р. то багато було здогадок на адресу автора. Думали, що це шахтар, бо в деяких віршах поет писав „я одиорудий шахтар“ або „я — Петр Безруч з гір“. „Шлеські пісні“ вийшли в багатьох виданнях, все збільшені й видані. Цей шлеський край переходить від чехів до поляків, і цілком збігає Опава. Київ.

Петрважд, Врбіце... Автор пробуджує національну свідомість своїх земляків на Шлеську, радить стати їм в обороні своєї мови і своєї землі.

Вірші поета порозкидані під різними, навіть невідомими і його приятелям, псевдонімами по багатьох чеських журналах. Деякі псевдоніми вже тепер відомі, так під псевдонімом „Сміль із Рольнічки“ вийшли його „Пісеньки з Груні“ та „Гербарій“. Під псевдонімом „Куба Перунік“ писав Безруч прозою. Вірші Безруча перекладені на різні чужі мови. Деякі з них перекладали і на нашу Михайло Обідний і М. Славінський, Петр Безруч один вірш „Калина“ у своїх „Шлеських піснях“ присвятив Україні.

Автор цих рядків писав поет: „Україну я завжди люблю. Бажаю, щоб здійснилися всі Ваші національні мрії і бажання. Вірю, що досягнете їх“. Петр Безруч дуже скромна людина, не любить святочних академій на свою пошану. Коли хотіли сфільмувати його творч. він відмовився. „Після моєї смерті можете робити, що хочете... Мені вже сім десятків, не довго будете чекати“.

Коли чехи здобули самостійну державу, Безруча призначили на головного директора пошт у Брні. Але був він ним лише один день, щоб зрізнитися такого високого становища, бо волив — працювати тихо у філії на двірї.

Марія Омельченко-А.



# Сторінка без політики.

## Сухий лід.

В домашньому господарстві та ще більше в промисловій конче потрібне зберігання низької температури. Те торкається у першу чергу харчової промисловості. Втримання м'яса, молока, масла і т. п. без проходу важко тепер навіть і подумати. Не забуваймо, що тепер десероване масло, добре охолоджене, мандує із Сибіру до Англії або з Данії до південної Африки. Транспорти м'яса йдуть із Австралії чи Аргентини до Англії. Задіявши доволі давно знайшли в себе вагони-холодильні, що охолоджують ледом.

Отже значущий лід із води має деякі неанглійські прикмети, він тає при температурі 0°. Якщо нам потрібна нижча температура, мусимо експлуатувати холодних мішаних та апаратури дуже складної, яка майже зовсім виключена в домашньому господарстві: полатина тільки в промислі.

У значущих умовах водний лід несприятливий ще й тим, що при танінні дає воду, яку треба кудись спускати. Одинока добра прикмета водного льду — це дешевість його заготівлі та втримання. Та старовинний чи річковий лід буває йноді такий зашкварений бактеріями, що для харчових цілей подекуди забороняють його використання. Тоді треба вживати штучного льду.

В порівнянні з водним „морозим“ ледом, „сухий“ лід із замерзлого безбарвника вуглевої кислоти має багато добрих прикмет і одну тільки хвилю: вищу ціну. Промисла який від давна має нахил працювати без вітпалків, від давна звернула увагу на величезні сміливості вуглевої кислоти, які пропавають безупинно при всіх процесах горіння, при випалюванні заліза і т. д. Залотребовування вуглекислоти до мінеральних вод просто мале в порівнянні із тими кількостями, які переходять в атмосферу (повітря). Дістати твердий безбарвник доволі легко: очищений газовий безбарвник (не сміє містити в собі води та сполук сірки) сильно стискають, охолоджують і дозволяють

легко розходитися (експлуатувати). При тім він так охолоджується, що застигає немов сніг, а якого відтак формують бляшки. Ці бляшки в триє важчі як ледові того самого об'єму. Температура сухого льду — 81° а 1 кг. сухого льду дає 150 одиниць холоду (кг. водного льду 80). Отже при сухім леді експлуатуємо холоду майже у двох стільки що при воднім леді.

Сухий лід перевозять у пакетах з папи. З уваги на втрати через випаровування — сухий лід не тає, тільки випаровуючи — транспорт, що триває довше ніж 6 годин, не оплачується. У великих установах використовують відпарований безбарвник та загущують його знову, покриваючи тільки розмірно не великі втрати. Як уже ми згадали, сухий лід випаровує не таючи (тає тільки під тиском 80 атмосфер) та газовий безбарвник теж консервує.

В Америці вже досить давно вживають сухого льду в харчовій промисловості, головню для транспортування м'яса, риби та масла.

Охолоджене печиво тижнями тримається свіже, квіти витримують далекий перевіз, дальше біта птиця, риби та ярини. В домашньому господарстві сухий лід вимагає окремих холодильників, щоб температура не стала надто низькою, з другого боку, щоб сухий лід не випаровувався за швидко. Сухого льду не можна щільно замикаати, бо при відпаровуванні винтаює натиск до 80 атмосфер і нестачеву посудину розірве зовсім легко. Установи мусять дбати про добру вентиляцію, бо безбарвник важчий від повітря, громадяться у всіх низько положених закамарках і в ній можна вогнитися, як у воді. Зате він не отруйний. В Америці, в горячі літа деякі підприємства охолоджують свої приміщення сухим ледом.

Обходитися з ним треба обережно, бо міцно притиснений до руки викликає небезпечні опарення. Брати його можна тільки в грубих рукавичках або через шматку.

## Р'йна з видрами в Англії.

Англія не могла великої уваги присвятити підготовці до війни, бо вела війну... з видрами. Саме тепер міністр внутрішніх справ Англії заявив у палаті громад, що війна з видрами, яку почали ще в 1932 р., швидко закінчена. Шкідливі гризуни зовсім уже винищені на території змученого королівства і фермери можуть уже спокійно спати.

В 1927 р. якийсь підприємчий купець кожухами привіз до Англії одну пару американських видр, думаючи розплодити їх для торгівлі шкурками. Видрам вдалося доволі швидко втекти і вони почали множитися з такою швидкістю, що вже по двох роках нараховували їх на добрих 3 мільйони. Звірята стали згодом для населення справжнім несчастьем. Видри посели-

лись як завжди у водах, порушили гати і внаслідок їх роботи в 1933 р. трапилася в околицях Сесерна велтєнська повінь, яка спричинила багатотисячні шкоди.

Після того випадку англійський уряд рішив ужити жанайменш ефективних засобів, щоб винищити видри. Боротибу з видрами повели дуже послідовно й ентревалю, так що вже у 1935 р. міністерство внутрішніх справ повідомляло, що вже 95 проц. видр винищено. Однак тим успіхом уряд не міг вдовольнитися, бо виставоб залишити хочби і пару в живих, щоб нова внарача „пошесть“ поширилась. Треба було ще 2 літ, щоб шкідливих гризунів винищити щодо одного.

## Морози в зоологічному городі.

Морози, що падали від кількох тижнів у півній Європі, далися у зміни теж деяким звірятам париського зоологічного городу, так що адміністрація зоо мусіла вжити спеціальних заходів, щоб зберегти здоров'я і життя звірят несприятливих до такої низької температури.

Гіпопотами перевезли із зовнішнього басейну до закритого приміщення і трічі денно обливають його гарячим натриском (25 ст.). Ці натриски незвичайно припали гіпопотамові до смаку і він чекає чергового натриску з величезною нетерпеливістю.

Ефіопські левя дряють у своїх клітках, не звикнувши на те, що їх теж перенесли до нутра будинку. Щоб долати левям потрібні кальорії,

адміністрація веліла м'ясо призначене для львів, смарувати густою верстеною рибачого товшу.

Також і звірятам, що привикли до холоду, збільшили харчові пайки. Нпр. морський кінь дістає замість звичайних 40 кг. риби денно — 60 кг. Пеліканам дають по 10 селєдців кожного дня замість 6 і т. д.

Екзотичних птахів — казуарів, кісів, мексиканські панути і т. д. перевели до приміщення, яке освітлюють і в день і вночі інфрачервоними, теплыми променями. Жираф кормлять теплим молоком і пильно слідкують за тим, щоб вони не простудили горла, яке в них дуже ніжне.

## Винахідник фальшивником.

Останніми часами появилася у Відні справжній поїве, фальшивник монет, виконаних просто по мистецтву. Навіть банкові скарбінки приймають ті монети за добрі, не відрізняючи їх зовсім.

Віднісі поліція арештувала фальшивника. Бути ним шлюсар Гавриїл Боска, який сам, без помічників фабрикує монети й поширює їх. Даві виявилось, що Боска незвичайно здібний винахідник, який винайшов кількадесят коп-

сних апаратів, між ін. мотор до мотоциклів, шифрований замок незвичайно простої конструкції і т. д.

Як воно завжди в житті буває, винаходами Боска користувалися інші, зате сам винахідник жив у нужді. Тому що він не мав із чого жити та головню тому, що не мав змоги працювати над своїми винаходами, він рішив виробляти фальшиві монети. І в тій ділянці винайшов він замінний талмант. Машинка, що й з нього знайшла,

була незвичайно проста, хоч монети випускала вона такі знамениті, що майже їх було відрізнити від правдивих.

## СМЕРТЬ ЛЮДИНИ, ЩО ЗНАЛА „ТАЙНУ СВІТА“.

У Сальові помер д-р Віліям Стенлі Менсфілд, який дожив до 96 літ і придбав собі Англії свого роду популярність.

Ще в 1860 р. заявився він в архієпископ Кентберійського і повідомив його, що у ньому відкрилася „найбільша тайна світу“. На думку Менсфілда ця тайна могла мати значіння для майбутньої долі людства. Головно вона моглаб раз на завжди знищити всяку небезпеку війни.

Д-р Менсфілд зовсім не робив враження божественного. Його особиста репутація вважалася всім підозріння. Архієпископ Кентберійський заявив, що готов стати посередником між Менсфілдом і людством і просив познати собі умовини.

Не важко собі уявити студювання архієпископа, коли д-р Менсфілд став домагати 50.000 фунтів. На таку суму він оцінив свій „тайний сон“.

Від тієї лори цілих 76 літ д-р Менсфілд безупинно розсилав листи до різних редакцій часописів та окремих політичних діячів, „прожуючи“, що забере зі собою свою тайну в могилу, якщо не виплатять йому суми, що він домагався. 76 літ ніхто не відповідав на його заклики і д-р Менсфілд помер доживши до глибокої старості та не відкриваючи „найбільшої тайни світу“.

## ЯКУ „РАНГУ“ ЗАЙМЕ КНЯГИНЯ ВІНДЗОР.

Важке і клопітливне питання яку рангу повинна дістати княгиня Віндзору, ще до цієї лори не вирішене. Герольдисти Букінгемської Палати далі сперечаються між собою на цю тему.

На підставі двірської етикетки князь Віктор займає безпосереднє місце підляс молодшого брата, князя Кенту А перед усіма іншими князями королівства.

На думку одних експертів жінка б. королеви повинна йти за сестрою і зовнішнім королем, однак перед усіма іншими княгинями. Таким чином княгиня Віндзору стала би восьмою з семи жінокою в Англії.

Та одночасно вона не дістала тієї „Королівської Величності“ й тому інші експерти кажуть, що їй належить аж 29 місце після всіх інших княгинь.

Можливо, що Юрій VI. вирішить не займатися питання і сам призначить „рангу“ княгині Віндзору.

## ВЕСЕЛЕ.

### ГОДИНА ДУХІВ.

Чарка і Пляшка сидять разом у кнайпі. Наїе година за годиною. Різном годиною наїе вибивати години. Приятелі рахують і вибивають дванадцять ударів. Тоді Чарка каже:

— Година духів!..

На це Пляшка:

— Егеж, мій домашній дух уже чекає!

### НЕ ТРАТИТИ НАДІ.

Петрусь приїє перед святами шкідливим допиво. Батько пригладється сидінню і викине недовольний чол.

— Ну, щоб воно було добре, то я не можу цього сказати... Сподіюся, що при кімні роби буде воно краще.

— Дуже гарно, татусю, — відповідає син, — найважливіше не тратити наді!

### ДИТЯЧІ МІРКУВАННЯ.

— Чи знаєш, що діється з дітьми, що не вкорять правди?

— Знаю, вони їдять залізницею на поїзну бізету.

### ПОДРУЖНІ ГАРАЗДИ.

— Моя дівка кинула в мене машинкою кави. Чи вам уже колинебудь таке траплялося?

— Ні, ми лемо завжди тільки чай.

### АМАТОРКА КНИЖОК.

Маруся йде до книгарні і каже собі дати каву книжку. Вибирає і перекидає добру книжку.

— Чи маєте щось глибокого?

Книгар каже злобно:

— Егеж, Верна: „Трицять миль під дом моря“.

Українська молода! Допиляла добру книжку „Дару Прокіп“!



## Центральний Кооперативний Банк "Кравий Союз Кредитовий" у Львові, вул. Третього Мая 15.

приймає вклади ощадності і як центральні кредитні установи для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу

## Паропія парламент.

Всі внески ухвалюють одногласно аклямацією.

На четверговім засіданні Найвищої Ради СРСР вибрали законодавчу постійну комісію у складі 10 членів з депутатом Бутушенком, як головою. В склад комісії ввійшли між ін. Каганович і Шолохов.

Опісля вибрали бюджетну комісію у складі 13 членів з головою Сидоровом, який є також головою московської ради.

На внесок депутатом Бері, секретаря центрального комітету партії, вибрали комісію з справ у складі 11 членів з головою Ждановим. В склад комісії ввійшли м. ін. Хрущев, Мехолис, Бейт і Мануїльський. Член викон. комітету Комінтерну та президії Комінтерну і заступник Димітрова. Всі внески прийняли одностайно через аклямацію.

## БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ СКЛАДАЄ ПОКЛІН ГПУ.

МОСКВА, 15. I. На вчорашньому вечірньому засіданні Ради Національностей голова мандатної комісії Нурпейсав Садик зложив звіт, у якому зазначив, що між депутатами до Ради Національностей є 409 комуністів і 165 т. зв. безпартійних большевиків (загальне число депутатів 574). Склад Ради Національностей такий: москалі 146, українці 34, білоруси 15, грузини 33, азербейджанці 34, вірмени 30, жидів 15, німців 9 та кілька представників дрібних національностей. Під соціальним оглядом переважає урядовий клас. Між депутатами є 110 жінок.

Голова комісії зложив поклін Г. П. У. і його шефові Ежову, за винищення "ворогів народу".

В половині засідання з'явився Сталін, якого — як зазначено — прийняли бурхливими оваціями.

## НАПОЛЕОН

на ілюстрації кожної  
до газети  
**POLOXIA**  
бо на жаль  
не було їх  
за його часів.



## НОВИЧКЧ.

— ПЛАТИТЬ ТОЧНО ПЕРЕДПЛАТУ! ПРИСИЛАЙТЕ ЗАЛЕГЛОСТІ! Ш. Передплатників просямо врівняти залежності, бо стримаємо вислати часопис! Присилайте точно щомісячну передплату, бо інакше не відстанете книжки зі щомісячної бібліотеки "Діла"! Наш часопис найдешевший, бо крім 10-ти сторінок найкращої щотижневий газети та 16-ти сторінок під неліалю, — тижневий передплатникам щомісяця даром одні прегарні і вартісні книжки величиною від 10—15 аркушів друку. Точний передплатник "Діла" отримає за рік бібліотеку "Діла" з 12 томів.

— Нинішнє неліальне число "Діла" видаємо вилучено в об'єм тільки 12-ти сторінок, з уваги на попереднє ювілейне число, що вийшло в значно збільшеному об'ємі.

— Найсолідніші футра тільки у Юліана Глаушевського, Львів, пл. Капітульна 3. I, телефон 254-46.

— Управа Українського Народного Театру м. I. Голубовича (Кооператива "Український театр" у Львові) повідомляє, що в дні 24. I 25. січня п. р. загоstitь Театр до Львова на дві вистави в залі Театру Ріжнородностей (Народний Пам) і виставить у дні 24. п. м. Історію в 6 вісцях І. Зубенка п. н. "Одленя" відзначену на конкурс Т-ва Українських Писменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові за рік 1937, а в дні 25. I. п. р. псу на 4 дії Залізького п. н. "Довбуш". Початок вистав год. 7.30 вечір. Вилети від дня 17. I. п. р. продаються "Союзний Базар", вул. Руська. Подорожі в афішах.

132 5—5

— До найстарших передплатників "Діла" належить також о. декан Кипрія Ясеницький, Жовтанці, що абує наш орган від першого його числа. У списку найстарших передплатників "Діла" в ювілейному числі пропущено на звище о. Ясеницького через недогляд і навад праці.

— Центральний Кооперативний Банк "Кравий Союз Кредитовий" (Центробанк) повідомляє, що, йдучи назустріч вимогам своїх П. Т. Членів і Каєнтів буде приймати вклади на вклади і біжучі рахунки в своїй домівці при вул. 3. Мая ч. 15 також вечорами від год. 6—8.

— Пропам'ятний вечір Марії Білешкої у клубі "Нової Хати" і "Труду" відбудеться 17. п. м. в домівці клубу, Ринок 39. Своїми споминами про покійну поділяться: пл. К. Малицька, О. Залізька і І. Скопаяк. Початок в год. 6-й. Членам і гостям раді.

165

ВЖЕ ВСІ ВОРОБЦІ  
ЗНАЮТЬ  
ЩО ПАСТА  
**ЕЛЕГАНТ**  
Є НАЙЛІПША

— Пересторога для всіх! Як відомо, в Німеччині сильно поширена тепер небезпечна недуга тварин — прищип. Як зазначили часописи, заготовлено вже кілька випадків цієї хвороби й на західних землях Польщі. Тому не виключена можливість, що ця недуга може перенестися і на наші землі. Прищип, як відомо, є небезпечна й для людей і вимагає великої осторожності. Тому — хоч ще й нема безпосередньої небезпеки тої недуги на наших землях, — всеж таки треба бути заздалегідь осторожним і уживати тільки пастеризованого молока Маслосоюзу. Воно, позбавлене всіх хвороботворчих бактерій, дає повну запоруку перед всіма пошесними недугами.

— Збірна вистава образів І. Чапського, С. Щепанського і О. Водзіцької відкрита щодень між год. 10—15 в новій домівці професійного союзу артистів пластиків пл. Марійська ч. 9. I. м.

— В Українськ. Наук. Інституті в Берліні відбувся 14. п. м. виклад д-ра М. Масюкевича на тему: "Соціально-політичний склад життя в Україні".

— Хто сиргав на лотерії. У вчорашньому тягненні Клас. Лотерії впади м. і. такі більші виграни: 30.000 зол. на ч. 2840. 5.000 зол. на ч. 47753 96109 110959 133174 147175 186043. 2.000 зол. на ч. 17889 59541 84227 93341 96678 134182 137175 171554 1.000 зол. на ч. 6494 25467 30717 35999 65539 68259 72380 73754 75638 78526 81430 84831 85844 92419 104368 113881 121155 126655 150915 161971 169960 177685 178207 192745. По перерві: 20.000 зол. на ч. 64373. 15.000 зол. на ч. 845. 5.000 зол. на ч. 28620 61679 106181 133929 168846 178157. 2.000 зол. на ч. 980 2144 26111 89022 108089 138369 180100. 1.000 зол. на ч. 12305 15793 22495 55192 67845 72505 78864 79831 83190 85913 92132 95929 100109 101280 103353 103968 104274 559 108223 110377 118698 126677 127746 131463 136129 146548 154961 160891 173183. 187125. — В нинішнім тягненні впади м. і. такі більші виграни: 20.000 зол. на ч. 154925. 10.000 зол. на ч. 121778 129440. 5.000 зол. на ч. 59411 189802. 2.000 зол. на ч. 59411 189802. 2.000 зол. на ч. 3127 26311 40140 52817 52914 57673 75410 129712 153112 155459 159442 169075 180756. 1.000 зол. на ч. 10948 26509 26921 27775 38557 38761 46108 52794 54101 69717 75225 87751 89103 114148 123798 131073 132116 134923 145981 149777 153620 153919 157772 158237 166925 178850 185699 188813 193628

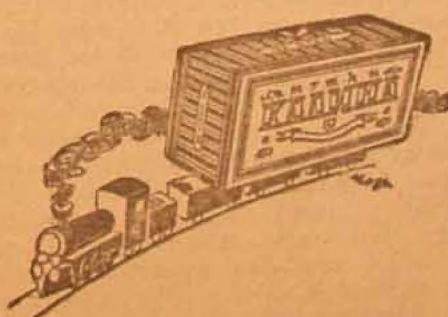
— За будову церкви св. Івана Богослова у Львові. Як відомо, будову цієї церкви при вул. Потоцького (бля монастиря СС. Василіян) веде інженієрська кооператива "Кіп". В осени м. р. будова поступила значно вперед, бо витягнуто мури церкви під дах. Будівельний Комітет після запланування всіх дотеперішніх рахунків має в касі 5.453 зол. готівки. З весною 1938. р. будову треба буде продовжувати. Для докінчення її треба найменше 100 тисяч зол. Тому

**В РЕВМАТИЗМІ**  
АРТРЕТИЗМІ  
І НЕРВОБОЛЯХ  
живити 2-3 таблетки ТОГАЛЬ  
3 або 4 рази денно. ТОГАЛЬ є  
добрим засобом проти болю

комітет звернувся зі закликом до всього українського громадянства, товариств і установ, щоб грошевими жертвами помогли докінчити хвальне діло. Окрім того видав 10-сотикові цеголки та приготував низку культурних імпрез, що з них дохід призначений на будову церкви. Правні й фізичні особи можуть ставати ктиторами церкви, якщо зложать одноразово або в ратах 500 зол. на будову. Все українське Громадянство Львова й околиці повинно живо відкликнутися на заклики К-ту, та дати доказ, що український характер Львова не є йому байдужий.

— На латинізацію Сх. Галичини. Польський архієпископ у Львові кс. Твардовський похвалився перед представником варшавського тижневика "Народ Польскі", що за останніх 15 літ на терені Сх. Галичини побудовано поперх 300 костелів і польських каплиць.

— У справі вбивства бл. п. Данила Стецькова ведеться слідство даліше. Безпосередньо після злочину поліцейний дактилоскоп перевері кілька фотографічних знімок на предметах, яких доторкнулася рука злочинця. Як відомо, під закидом убивства арештовано колишню служницю Стецькова, Стефанію Цирко. Дальші докождження ствердили, що злочин є ділом двох осіб та що смертний удар мармуровою плитою походив з руки мужчини. Наслідком дактилоскопічної експертизи арештовано брата Цирківної, 22-літнього Йосифа під замітом співучасті в грабунковому вбивстві. Стверджено, що Цирківна була часта в мешканні Стецькова і при допомозі воску зробила відтиск ключа до огнетревалогі каси. Цей відтиск передала своєму братові Йосифові, який дав зробити шлюсареві у Старому Селі ключ. При допомозі цього ключа пробував він опісля добутися до каси в мешканні Стецькова. Дальше слідство ведеться.



Найбільше поширення свідчить  
про високу якість паперців і тутон  
**"КАЛИНА"**

— Присуд на б. старосту Робакевича застав у станіславському суді. За дефравдацію самоврядних грошей його засуджено на 4 роки в'язниці з зачисленням слідчого арешту, вирівняння 17.000 зол. та заплату судових коштів. Другий обвинувачений Станіславський б. секретар повітової ради дістав 6 місяців в'язниці, з чого половину подарували йому на основі амністії а другу половину припинили на два роки.

— Лявіна засипала лещетарів під Чорного. 3 Ворохти вибралося 60 лещетарів, учасників військового лещетарського курсу на прогулку на гору Заросляк. Тому, що западали ніч і в горах настала сильна сніговія, лещетарі рішались вернути з верху до захисту на Заросляку, поділившись на дві групи. В дорозі під Кілами лещетарі спричинили лявіну. Рятуючи життя, вони стали втікати на лещетах в долину. Всеж таки лявіна захопила з одної групи шістьох лещетарів, з другої двох. Усіх шістьох лещетарів з першої групи швидко відкопали живими, а другої групи вратували тільки одного, а один, лісник із Крем'яни, Савицький пропав під снігом і досі не вдалося його віднайти. Нема сумніву, що він вже не живе. В цьому місці було вже кілька лещетарських катастроф з трагічним вислідом.



Н Н Н

Капітальна фарса „Недодарайда“

Аполло

Від австра режисерський кохир із фено-  
менальним співачком Ярославом Сведомз Диншою в останню.  
3 РОХАННЯ ДЛЯ ТЕБЕСпівучасть: Каміля Горн, Отто Треслер,  
Тібор фон Гальмай.

— Львівська хроніка. На вулиці Лелевеля якийсь злодійчук вярвав із рук Данути Урбанської, жінки лісничого зпід Ланьцута торбинку з готівкою 100 зол. і втік. — При вул. Кордешко отруїлася сільним квасом якась мо-  
да-да жінка, залишивши карточку з написом: „Марися... через Польдзя“. — До львівського шпиталю привезли кравчиню Францішку Вексельберг (вул. Казимирівська 16), яку пробив ножем у груди її наречений Анатолій Соха, магі-  
стратський вольний, посперечавшись з нею.

— Краєва хроніка. В селі Юнашків, пов. Рогатин, у хаті Ілька Клінка застрівився із служ-  
бового кріса поліціант Казимир Мазур із стани-  
ни Коношків. — Ольга Наталюк у Тернополі залишила без опіки двох малолітніх синків, 4- і 2-літнього, які запалили ліжко і вдулися в дим. — На дорозі біля Воли Висоцької, пов. Жовква, зударився два вантажні авта й силь-  
но ушкодилися. Жертв людьми не було.

— Студентка прав злодійкою. Перед львів-  
ським судом станула б. студентка прав Фран-  
цішка Р., родом із Станиславова, яка ходила до будинку жіночих шкіл у Львові і крада в гардероби учениць плащі, завушники, світи-  
лиці і що попало під руки. Її засудили на 8 міся-  
ців в'язниці з припиненням.

— Засипав селянщині порошок очі і про-  
бував ограбити. На дорозі в Острові, сокаль-  
ського повіту якийсь грабіжник напав на го-  
сподаря Мартина Шимського з Нового Двора і  
помазавши його на землю засипав йому якимсь  
порошком очі. Описав придусив його колінами  
і хотів зрабувати йому 1000 зол., які той мав  
при собі. Врешті Шимський вярвав з рук на-  
пасника і втік до найближчого дому, а згодом  
повідомив поліцію. Під замітом нападу ареш-  
тували Адама Кунаха з Острова.



— За родинну честь. На подвір'ї Катерини  
Амгерд у Кольоні коло Гаїв, львівського по-  
віту, застрілено 24-літнього Йосифа Гезнера.  
Доходження викрили, що вбивником був 30-  
літній Франц Бонка з Миклашова за намовою  
Олексія Тютки з Гаїв. Тютка рішив пімститися  
на Гезнері, що звів йому швагерку і до вико-  
нання пімсти намовив Бонку, якого арештували.

— Напад на автора. В „Землянській“ каварні  
у Варшаві на польського письменника Антона  
Слонімського напав Зигмунт Іпогорський і  
зневважив його чинно. Слонімський на напад  
не реагував і спримував справу на гонорову  
дорогу. Причиною нападу був вірш Слонім-  
ського „Для ойчизни“ в останньому числі „Вя-  
домостей Літературних“, де знаходиться м. І. таке  
місце: „В твоєй ойчизні карі сен агіна швед  
каждом владдом, в твоєй ойчизні тись голди  
складав швед обце троні“.



— Дипломований інженір — вломником.  
У Варшаві арештували молодого інженіра Іг-  
наша Шабєрського, сина заможних родичів із  
Білоостоку, що в різних забавних місцях ро-  
бив знайомства з літніми дамами, щоб їх о-  
крадати. Він робив відтиски ключів у їх меш-  
ки і заходив потайки, коли нікого не бу-  
ло дома. Поліція довгий час не могла попасти  
на слід злодія, аж коли почали пильно обер-  
єжувати, адемаскували інженіра Шабєрського.  
Його арештували. В його мешканні знайшли  
двій склад злодійських знарядів.

— Бандит Марушечко гуляє на волі. В місце-  
вості Мачейовіше недалеко Варшави стверди-  
ли, що там перебуває голосний бандит Мару-

шечко, який передерся крізь поліційну облогу  
після арештування його співачки Кошєвляк  
5-ль Радомі. Повідомлена влада вислала на  
місце двох поліціантів, яких Марушечко разом  
із двома співачками принятв австріалами.  
Тяжко ранених поліціантів перевезено до шпи-  
тало, а бандити втікли. По дорозі стріляли до  
ще одного поліціанта, але не ранили.

— Жидівська гімназія в Ужгороді. Недавно  
відкрито в Ужгороді жидівську гімназію, що  
міститься в модерному двоповерховому бу-  
динку над рікою Ужом. У відкритті взяли у-  
часть представники влади з губернатором Гра-  
барем. Будинок прикрашений — як повідомляе  
„Українське Слово“ — державними і краєви-  
ми жовто-синіми прапорами. Гостей прини-  
тав ред. Серіш по українськи та єврейськи.  
Були ще й чеські промови. Хор учеників від-  
співав кілька чеських, українських і єврей-  
ських пісень.

— Д-р Карло Бакса, один із визначніших  
чеських діячів, умер у Празі. Брав живу участь  
у політичному житті, був членом чехословаць-  
кої Народної Ради, описав приматором міста  
Прази. На цьому становищі поклав великі за-  
слуги для розвитку міста. Торік зрікся цього  
становища, а на його місце вибрали примато-  
ром д-ра Зенкля.

— Як потрібно черевник, оплатитися Вам відвідати  
везику кравчиню. Одна з найбільших в цій ділянці є  
загальною авіа кравчиня І. Шалар, Львів, Лєгіонів 25,  
що продає гуртом і вроздріб. Там є найбільший вибір  
і найдешевше, також отримете там ласкаві набагато-  
літшу українську публіку. Самокровоуство, що обслу-  
гає жєк українська.

1-7



## † Посмертні згадки.

Миколая Божук-Штефупова, молода поет-  
ка на Закарпатті, померла після довгої недуги  
14. січня ц. р. в 32. році життя, В. ІІ ПІ

І. Якимчук. Після 3-річної серйозної недуги  
помер у Чаславі 31. XII. м. р. І. Якимчук, б.  
стрілець УГА, родом зі Сх. Галичини. В останніх  
двох роках вже не міг працювати, так, що на  
прожиток заробляв його жінка. В останніх ча-  
сах лінив його безплатно лікар з Переяслава  
д-р Володимир Маркович. Похорон відбувся 2.  
І, в якому взяла участь вся українська емігра-  
ція з Часлава й околиць. Вінець був прикрашений  
жовто-блакитними лентами. В. ІІ ПІ

Марія з Кадявських Рудницька вдова по  
бл. п. о. декана з Торського, по довгій і тяжкій  
недугі, прийшовши Найсв. Тайни, упокоїлася в  
Богі 12. ц. м., проживши 77 літ. В. ІІ ПІ

## „РЕВІЯ МОД“

Відбудеться дня 23. січня 1938 р. в год. 12 впол. в салі  
Театру Річкордностей вул. Рутівського ч. 22.

В програму пєй випрєви входить:  
Показ найновіших ориєнтів модерних жіночих оди-  
жб виконаних з роботи Кооп. „Труд“.  
„Модельний вальс“ — музика А. Гольд. слова  
Я. Масляка — жіночий вокальний квартет „Богемка“  
під промовою п. В. Валтеровича.  
Лінійна географія — вокально-танцюва програма п.  
Отефи Станіславової.  
Менует — танок учениць школи проф. О. Сучо-  
верської.

„Із бачо“ — Артіст. Солюшій спів п. С. Ярославич.  
„А може так, а може ні“ — муз. В. Валтеровича,  
слова Я. Масляка — жіночий вокальний квартет „Богемка“.  
Жінка — междоузлиня — п. Отефа Станіславової.  
Ревія улаштує Кооп. „Труд“ Львів, Ринок 30.

Вже появлявся у програмі НАЙКРАЩА НИНІШКА  
У ЦЬОМУ РОЦІ:  
ІЛЬКО БОРЩАК

## Наполеон і Україна

ІСТОРИЧНА СТУДІЯ НА ПІДСТАВІ НЕВИ-  
ДОМИХ ДОСІ ДОКУМЕНТІВ З ІЛЮСТРА-  
ЦІЯМИ. — ПЕРЕДМОВА ПРОФ. ЕДВАРДА  
ДРЮ.

ЦІНА НИНІШКИ 30 Л. 250.  
Можна дістати у Видавництві „ДІЛО“, Львів. РИНОК  
10. II. і також у всіх книгарнях.

## Вклади в Комунальних Касах Ощадності ростуть!

Повідуємося, що в грудні м. року Малопо-  
льські Комунальні Каси Ощадності вислали зріст  
вкладів на дальші зол. 7.320.315 через що суми  
ощадностей вкладів у Галичині зросли до  
256 мільйонів 831 тисяч золотих. Скільки ж вкла-  
дів зросла також до 560.087.

## Дописи.

ЧОРТКІВ.

Справа відсутності українського духовенства на  
Загальних Зборах П. С. Н. „Р. Ш.“ в Чорткові. Для 12  
грудня 1937 р. відбулися Заг. Збори „Р. Ш.“ в Чорт-  
кові, на яких утворено від комітету в Чортковській  
рідношлюбній організації, не було призначено жод-  
ного священика, ні в характері гостя, ні як учас-  
никового делегата, хоч священики були обрані деле-  
татами зразками делегатами на Загальні Збори Союзу.  
Справа відсутності священиків на Зборах була пред-  
метом дуже ожесточеної дискусії, а всім заборили голо-  
сним делегатам. У висліді тої дискусії на власна іні-  
ціатива Василя Третьяка Збори одностайно ухвалили такі  
резольції: 1) Загальні Збори ПСН „Р. Ш.“ в Чорткові  
що відбулися 18. XII. 1937 р. у присутності 77 управ-  
них делегатів, які заступали 25 кружок „Р. Ш.“ в на-  
вину, стверджують з жалем піктоменту відсутність на  
Зборах українського духовенства, що сталося наслід-  
ком відомого обіцяння стал. владни. 2) Загальні Зо-  
ри закликають, що відсутність духовенства з боку  
рідношлюбної організації не є ніяк помилкою занад-  
то рідношлюбній роботі в чортківських повіт. 3) Збори  
висловлюють побажання, що така відсутність украї-  
нського духовенства може відомо вплинути на тім  
на цінний авторитет українського духовенства з ш-  
тим народі, але також може пошкодити греко-като-  
лицькій нашій вірі 4) Збори доручають новообраній  
Раді оголосити повину резолюцію в українській пресі



Звичайні Загальні Збори Повітового Союзу Круж-  
ків „Р. Ш.“ в Чорткові. Як відомо з вісничих листів  
а чортківського повіту, уміщених на сторінках „Ді-  
ла“ в 1937 р. Повітовий Союз Кружків „Рідної Шляхи“ в  
Чорткові з початком 1937 р. був тереном нікому  
неприхильної патіїки деяких одиноків на провід рідно-  
шлюбної організації в Чорткові. У висліді тої важ-  
кової атмосфери звичайні Загальні Збори ПСН „Р. Ш.“  
в Чорткові відбулися для 29. січня 1937 р. при  
Раді повітової з присутністю статуту, тому Голова  
Управы „Р. Ш.“ у Львові розвішала ту Раді і до-  
рчила голові ПСН „Р. Ш.“ в Чорткові чи пак його  
заступникові дир. В. Шматі підготувати нові нази-  
вання Загальних Зборів, які діляно відбулися для 12  
грудня 1937 у присутності делегата Головної Управи  
дир. Івана Герасимовича. На тих зазначених За-  
гальних Зборах піктоменту анімаційно представили  
і вибороли нову Раді, в склад якої увійшли єдині  
рідношлюбні діячі з чортківського повіту. В тім  
складі Рада преіювала до звичайних Загальних Зо-  
рів ПСН „Р. Ш.“ в Чорткові, які відбулися для 18. XII.  
1937 р. Хід цих Загальних Зборів та анімаційно уст-  
павою Ради анімація, яку залучує авторитет може  
простою обіцянням українського громадянства на терні  
рідношлюбної організації. Зайомлення організації  
діяльності Ради і Комітету будують рідношлюбній  
діяльності на діловий рік склала д-р Михайло Росо-  
люк у Чорткові; подібне масове анімаційно  
вплива і анімація Комітету будують представити  
написи членів Контрольної Комісії п. Микола Па-  
влюк. В представленнях обох анімаційно ствердили  
що ПСН „Р. Ш.“ в Чорткові в минулому році як дія  
енергію аніма і на нові організаційні. І в скарі  
будують рідношлюбного будинку в Чорткові ПСН  
„Р. Ш.“ в Чорткові обслує тепер 34 кружок, що мєт  
кружок у Чорткові зала гімназії, ліній 7-х зо-  
лудку шкору та бурсу. До гімназії ходять у сєй році  
235 учеників, до всєд. школи 153 учеників, у бурсі мєт  
приймєння понад 30 учеників української гімназії  
Чорткові переважно сєльських діти. На Зборах мєт  
сєвєдєсє управлєння до голомування 77 делегатів, які  
заступали 25 кружок. Ліпом 1937 р. організує  
повіт 17 дієвних салів, а мєт анімаційно 583 діти.  
В цім відіомленням крімє аніма дієвних салів на  
1938 р. уступуюча Рада рішила представити в березні  
1938 р. в Чорткові курс для анімаційно представити  
дієвних салів. Підібрав курс, що триває 3 тижні, мєт  
будувє в Чорткові у червні 1937 р. і на тім курсі мєт  
євєдєсє 15 представити дієвних салів, які аніма мєт  
раденє в Чортковській та інших повіт. Рада рішила  
залучує увагу на організацію організаційно дієвних  
жєтє по всіх кружках чортківського повіту. Але аніма  
дієвних салів в євєдєсє представити Рада рішила  
рідношлюбного будинку в Чорткові. Будують мєт  
початок в заїтні 1937 р. Комітет будують статистика аніма



# Обува віденських фабрик Cooks, Bally, Снігівці, кальоші „Schweikert“

порукає головний склад обуви

І. ШЛЯЕР, Львів, Леґіонів 35, Телефон 210-07.

Великий вибір — найнижчі ціни.

Рада та констатовані нею члени „Р. Ш.“ з чортківського району. Після затвердження плану праці справу будівництва поділено на дві частини, а саме до кінця листопада 1937 р. Комітет будови має викінчити будинок № 1 і накрести його дахом, а пізніше викінчити будинок № 2 і накрести його дахом. Завданням членів Комітету будови, зокрема обох його частин, технічної та організаційної, першу частину виконувати в означені речинні. Будинок № 1, який має дах і накрести його дахом та забезпечено до кінця. Комітет дотеперішньої будови дійшли до кінця. До підняття викінчення будинку потрібно ще 4000 зол. Завдання організаційної секції, на той час секретар Раді д-р Михайло Рослик, на літо 1937 р. зібрати 35.000 зол. у готинні та коло 1.000 зол. зокладати і писемних зобов'язань, які тепер виконують, зводяться до чортківського повіту: україн-

ська кооперація 3.713,15 зол., кружки „Р. Ш.“ 966,30 зол., читальня „Прогрес“ 631,46 зол., кружок „Союзу Українок“ 481 зол., „Луги“ 170,10 зол., кружок „Сільськогосподаря“ 156,10 зол., „Сонорні“ 92 зол., інші 196,90 зол., громадство 19.907,80 зол., при чому громадство самого Чорткова заложило в готинні 7.372,24 зол. Крім того повіт Воріша зложив 3.159,36 зол., повіт Бучач 1.757,55 зол., повіт Кочининці 1.506,33 зол., повіт Залішки 636,80 зол., край 1.459,50 зол., загальний 104,08 зол. В дальшому повідомленні д-р Рослик наводить і пропозиції Заг. Зборам дуже докладно опрацьований план праці Комітету будови на цей рік, щоб можна було добути фонди на викінчення будинку в означені речинні та щоб викінчення будинку не наслідком відійти до викінчу кружка „Р. Ш.“ в Чорткові. Повідомлення і план праці Комітету будови прийняли Заг. Збори з одушевленням, зокладуючи повне призначення уступаючій Раді, проводив обох секцій Комітету будови та всім членам Комітету. По переведенні дискусії прийнято уступаючій Раді абсолютну і відтак вибрало нову Раду, на чолі якої станує д-р Михайло Рослик. У склад нові Раді ввійшло 10 активних і для справи Радної Школи добре заслужених передових громадян з Чорткова, які дають повну заповню, що нова Рада викінчить в означені речинні будинок і віддасть його до викінчу кружкові „Радної Школи“ в Чорткові.

1:0; 3) Україна 2 гри 2 п. а. в. 2:6; 4) Лехія 2 гри 1 п. а. в. 0:1; 5) АВС 2 гри 0 п. а. в. 0:9.

**Перша перемога канадійців.** Канадійські гравці прийшли вже по довгих торгах до Європи, щоб взяти участь у міжнародних змаганнях світу у Премі Дружби канадійців виступає під назвою „Салберієвські Воєни“. Перший світ матч розіграли „Салберієвські Воєни“ в Дісальдорфі де перемогли тамтешній Е. Г. Г. 3:0 (1:0, 1:0, 1:0). Канадійці були перетомлені морською подорожжю.

**ЛТЦ Прага програла двічі з дружиною англійських канадійців.** Перший матч закінчився катастрофічним погромом чехів 2:14. Зате у другім матчі чехи обіграли кращий вислід. Канадійці, як кажуть, „пізнали“ минулої поті Прагу.

**Де будуть відбуватися мистецтва світу?** Мистецтва світу з копаєм миті, які в ділі відбудуться у Френті, будуть розділені на такі міста: Марсей, Бордо, Гавр, Отрасбург, Ліон, Лілля, Тулуза; Рен, Антб і Париз.

**Мадяри хочуть зріванжуватися Португалії.** Після несподіваної програли Мадярщини в Лісабоні 0:4, мадяри хочуть зріванжуватися і заманити португальців на відплатний матч до Будапешту. Програла мадярів у Португалії наробила в Мадярщині великого шуму.

## Спортові новинки.

**Чорні — Україна 6:0 (1:0, 1:0, 4:0).** Висока програма наших гравців, які тільки у двох перших таймах добре трималися. Україна грала далі без скрипів. Ворота для Чорних здобув Кузінковський 2, Яковський П., Чижовський, Ульм і самобича. Голів було коло 700. В Україні найкращий Мариненко, найслабший Лисик. Стан мистецтва табелі А-класи такий: 1. Чорні 3 гри 5 п. і відп. воріт 13:0; 2) Погонь 1 гри 2 п. а. в.

Про БОЛЯХ ГОЛОВИ  
НЕРВОВОЛЯХ І ГРИПІ  
живильно  
ПОРОШКИ  
KOWALSKINA

# ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

## Театри.

**Великий Театр:**  
Вівторок 16. І. год. 8.30 попол. „Сіс“;  
суб. 1.30 веч. „Сіс“.  
Неділя 17. І. год. 7.30 „Сіс“.  
Вівторок 18. І. год. 7.30 „Опера-сін-сін“ прем'єра.  
**Театр Річкордностей:**  
Вівторок 16. І. год. 8.30 попол. „В пер-  
спективі“; суб. 1.30 веч. „Розривок“.  
Неділя 17. І. виступає немає.  
Вівторок 18. І. год. 7.30 „В пер-  
спективі“.  
**Український Нар. Театр ім. Тобіле-  
ва:**  
**ДЕКАВІ:**  
16. І. Діа з Маскари;  
17. І. Мух дох жін;  
18. І. Шаріа;  
19. І. Дюбуш;  
20. І. Лявко; 12а театр до Яворова. У  
21. І. 23. І. виступає театр у Льво-  
ві з театру Річкордностей: для  
24. І. Опера, для 25. І. Дюбуш.  
**Український Народний Театр ім. М. Са-  
довського:**  
**ДЕКАВІ:**  
16. І. Мух;  
17. І. Шаріа;  
18. І. Дюбуш;  
19. І. Лявко;  
20. І. Мух;  
21. І. Шаріа;  
22. І. Дюбуш;  
23. І. Лявко;  
24. І. Мух;  
25. І. Шаріа;  
26. І. Дюбуш;  
27. І. Лявко;  
28. І. Мух;  
29. І. Шаріа;  
30. І. Дюбуш;  
31. І. Лявко;  
32. І. Мух;  
33. І. Шаріа;  
34. І. Дюбуш;  
35. І. Лявко;  
36. І. Мух;  
37. І. Шаріа;  
38. І. Дюбуш;  
39. І. Лявко;  
40. І. Мух;  
41. І. Шаріа;  
42. І. Дюбуш;  
43. І. Лявко;  
44. І. Мух;  
45. І. Шаріа;  
46. І. Дюбуш;  
47. І. Лявко;  
48. І. Мух;  
49. І. Шаріа;  
50. І. Дюбуш;  
51. І. Лявко;  
52. І. Мух;  
53. І. Шаріа;  
54. І. Дюбуш;  
55. І. Лявко;  
56. І. Мух;  
57. І. Шаріа;  
58. І. Дюбуш;  
59. І. Лявко;  
60. І. Мух;  
61. І. Шаріа;  
62. І. Дюбуш;  
63. І. Лявко;  
64. І. Мух;  
65. І. Шаріа;  
66. І. Дюбуш;  
67. І. Лявко;  
68. І. Мух;  
69. І. Шаріа;  
70. І. Дюбуш;  
71. І. Лявко;  
72. І. Мух;  
73. І. Шаріа;  
74. І. Дюбуш;  
75. І. Лявко;  
76. І. Мух;  
77. І. Шаріа;  
78. І. Дюбуш;  
79. І. Лявко;  
80. І. Мух;  
81. І. Шаріа;  
82. І. Дюбуш;  
83. І. Лявко;  
84. І. Мух;  
85. І. Шаріа;  
86. І. Дюбуш;  
87. І. Лявко;  
88. І. Мух;  
89. І. Шаріа;  
90. І. Дюбуш;  
91. І. Лявко;  
92. І. Мух;  
93. І. Шаріа;  
94. І. Дюбуш;  
95. І. Лявко;  
96. І. Мух;  
97. І. Шаріа;  
98. І. Дюбуш;  
99. І. Лявко;  
100. І. Мух;  
101. І. Шаріа;  
102. І. Дюбуш;  
103. І. Лявко;  
104. І. Мух;  
105. І. Шаріа;  
106. І. Дюбуш;  
107. І. Лявко;  
108. І. Мух;  
109. І. Шаріа;  
110. І. Дюбуш;  
111. І. Лявко;  
112. І. Мух;  
113. І. Шаріа;  
114. І. Дюбуш;  
115. І. Лявко;  
116. І. Мух;  
117. І. Шаріа;  
118. І. Дюбуш;  
119. І. Лявко;  
120. І. Мух;  
121. І. Шаріа;  
122. І. Дюбуш;  
123. І. Лявко;  
124. І. Мух;  
125. І. Шаріа;  
126. І. Дюбуш;  
127. І. Лявко;  
128. І. Мух;  
129. І. Шаріа;  
130. І. Дюбуш;  
131. І. Лявко;  
132. І. Мух;  
133. І. Шаріа;  
134. І. Дюбуш;  
135. І. Лявко;  
136. І. Мух;  
137. І. Шаріа;  
138. І. Дюбуш;  
139. І. Лявко;  
140. І. Мух;  
141. І. Шаріа;  
142. І. Дюбуш;  
143. І. Лявко;  
144. І. Мух;  
145. І. Шаріа;  
146. І. Дюбуш;  
147. І. Лявко;  
148. І. Мух;  
149. І. Шаріа;  
150. І. Дюбуш;  
151. І. Лявко;  
152. І. Мух;  
153. І. Шаріа;  
154. І. Дюбуш;  
155. І. Лявко;  
156. І. Мух;  
157. І. Шаріа;  
158. І. Дюбуш;  
159. І. Лявко;  
160. І. Мух;  
161. І. Шаріа;  
162. І. Дюбуш;  
163. І. Лявко;  
164. І. Мух;  
165. І. Шаріа;  
166. І. Дюбуш;  
167. І. Лявко;  
168. І. Мух;  
169. І. Шаріа;  
170. І. Дюбуш;  
171. І. Лявко;  
172. І. Мух;  
173. І. Шаріа;  
174. І. Дюбуш;  
175. І. Лявко;  
176. І. Мух;  
177. І. Шаріа;  
178. І. Дюбуш;  
179. І. Лявко;  
180. І. Мух;  
181. І. Шаріа;  
182. І. Дюбуш;  
183. І. Лявко;  
184. І. Мух;  
185. І. Шаріа;  
186. І. Дюбуш;  
187. І. Лявко;  
188. І. Мух;  
189. І. Шаріа;  
190. І. Дюбуш;  
191. І. Лявко;  
192. І. Мух;  
193. І. Шаріа;  
194. І. Дюбуш;  
195. І. Лявко;  
196. І. Мух;  
197. І. Шаріа;  
198. І. Дюбуш;  
199. І. Лявко;  
200. І. Мух;  
201. І. Шаріа;  
202. І. Дюбуш;  
203. І. Лявко;  
204. І. Мух;  
205. І. Шаріа;  
206. І. Дюбуш;  
207. І. Лявко;  
208. І. Мух;  
209. І. Шаріа;  
210. І. Дюбуш;  
211. І. Лявко;  
212. І. Мух;  
213. І. Шаріа;  
214. І. Дюбуш;  
215. І. Лявко;  
216. І. Мух;  
217. І. Шаріа;  
218. І. Дюбуш;  
219. І. Лявко;  
220. І. Мух;  
221. І. Шаріа;  
222. І. Дюбуш;  
223. І. Лявко;  
224. І. Мух;  
225. І. Шаріа;  
226. І. Дюбуш;  
227. І. Лявко;  
228. І. Мух;  
229. І. Шаріа;  
230. І. Дюбуш;  
231. І. Лявко;  
232. І. Мух;  
233. І. Шаріа;  
234. І. Дюбуш;  
235. І. Лявко;  
236. І. Мух;  
237. І. Шаріа;  
238. І. Дюбуш;  
239. І. Лявко;  
240. І. Мух;  
241. І. Шаріа;  
242. І. Дюбуш;  
243. І. Лявко;  
244. І. Мух;  
245. І. Шаріа;  
246. І. Дюбуш;  
247. І. Лявко;  
248. І. Мух;  
249. І. Шаріа;  
250. І. Дюбуш;  
251. І. Лявко;  
252. І. Мух;  
253. І. Шаріа;  
254. І. Дюбуш;  
255. І. Лявко;  
256. І. Мух;  
257. І. Шаріа;  
258. І. Дюбуш;  
259. І. Лявко;  
260. І. Мух;  
261. І. Шаріа;  
262. І. Дюбуш;  
263. І. Лявко;  
264. І. Мух;  
265. І. Шаріа;  
266. І. Дюбуш;  
267. І. Лявко;  
268. І. Мух;  
269. І. Шаріа;  
270. І. Дюбуш;  
271. І. Лявко;  
272. І. Мух;  
273. І. Шаріа;  
274. І. Дюбуш;  
275. І. Лявко;  
276. І. Мух;  
277. І. Шаріа;  
278. І. Дюбуш;  
279. І. Лявко;  
280. І. Мух;  
281. І. Шаріа;  
282. І. Дюбуш;  
283. І. Лявко;  
284. І. Мух;  
285. І. Шаріа;  
286. І. Дюбуш;  
287. І. Лявко;  
288. І. Мух;  
289. І. Шаріа;  
290. І. Дюбуш;  
291. І. Лявко;  
292. І. Мух;  
293. І. Шаріа;  
294. І. Дюбуш;  
295. І. Лявко;  
296. І. Мух;  
297. І. Шаріа;  
298. І. Дюбуш;  
299. І. Лявко;  
300. І. Мух;  
301. І. Шаріа;  
302. І. Дюбуш;  
303. І. Лявко;  
304. І. Мух;  
305. І. Шаріа;  
306. І. Дюбуш;  
307. І. Лявко;  
308. І. Мух;  
309. І. Шаріа;  
310. І. Дюбуш;  
311. І. Лявко;  
312. І. Мух;  
313. І. Шаріа;  
314. І. Дюбуш;  
315. І. Лявко;  
316. І. Мух;  
317. І. Шаріа;  
318. І. Дюбуш;  
319. І. Лявко;  
320. І. Мух;  
321. І. Шаріа;  
322. І. Дюбуш;  
323. І. Лявко;  
324. І. Мух;  
325. І. Шаріа;  
326. І. Дюбуш;  
327. І. Лявко;  
328. І. Мух;  
329. І. Шаріа;  
330. І. Дюбуш;  
331. І. Лявко;  
332. І. Мух;  
333. І. Шаріа;  
334. І. Дюбуш;  
335. І. Лявко;  
336. І. Мух;  
337. І. Шаріа;  
338. І. Дюбуш;  
339. І. Лявко;  
340. І. Мух;  
341. І. Шаріа;  
342. І. Дюбуш;  
343. І. Лявко;  
344. І. Мух;  
345. І. Шаріа;  
346. І. Дюбуш;  
347. І. Лявко;  
348. І. Мух;  
349. І. Шаріа;  
350. І. Дюбуш;  
351. І. Лявко;  
352. І. Мух;  
353. І. Шаріа;  
354. І. Дюбуш;  
355. І. Лявко;  
356. І. Мух;  
357. І. Шаріа;  
358. І. Дюбуш;  
359. І. Лявко;  
360. І. Мух;  
361. І. Шаріа;  
362. І. Дюбуш;  
363. І. Лявко;  
364. І. Мух;  
365. І. Шаріа;  
366. І. Дюбуш;  
367. І. Лявко;  
368. І. Мух;  
369. І. Шаріа;  
370. І. Дюбуш;  
371. І. Лявко;  
372. І. Мух;  
373. І. Шаріа;  
374. І. Дюбуш;  
375. І. Лявко;  
376. І. Мух;  
377. І. Шаріа;  
378. І. Дюбуш;  
379. І. Лявко;  
380. І. Мух;  
381. І. Шаріа;  
382. І. Дюбуш;  
383. І. Лявко;  
384. І. Мух;  
385. І. Шаріа;  
386. І. Дюбуш;  
387. І. Лявко;  
388. І. Мух;  
389. І. Шаріа;  
390. І. Дюбуш;  
391. І. Лявко;  
392. І. Мух;  
393. І. Шаріа;  
394. І. Дюбуш;  
395. І. Лявко;  
396. І. Мух;  
397. І. Шаріа;  
398. І. Дюбуш;  
399. І. Лявко;  
400. І. Мух;  
401. І. Шаріа;  
402. І. Дюбуш;  
403. І. Лявко;  
404. І. Мух;  
405. І. Шаріа;  
406. І. Дюбуш;  
407. І. Лявко;  
408. І. Мух;  
409. І. Шаріа;  
410. І. Дюбуш;  
411. І. Лявко;  
412. І. Мух;  
413. І. Шаріа;  
414. І. Дюбуш;  
415. І. Лявко;  
416. І. Мух;  
417. І. Шаріа;  
418. І. Дюбуш;  
419. І. Лявко;  
420. І. Мух;  
421. І. Шаріа;  
422. І. Дюбуш;  
423. І. Лявко;  
424. І. Мух;  
425. І. Шаріа;  
426. І. Дюбуш;  
427. І. Лявко;  
428. І. Мух;  
429. І. Шаріа;  
430. І. Дюбуш;  
431. І. Лявко;  
432. І. Мух;  
433. І. Шаріа;  
434. І. Дюбуш;  
435. І. Лявко;  
436. І. Мух;  
437. І. Шаріа;  
438. І. Дюбуш;  
439. І. Лявко;  
440. І. Мух;  
441. І. Шаріа;  
442. І. Дюбуш;  
443. І. Лявко;  
444. І. Мух;  
445. І. Шаріа;  
446. І. Дюбуш;  
447. І. Лявко;  
448. І. Мух;  
449. І. Шаріа;  
450. І. Дюбуш;  
451. І. Лявко;  
452. І. Мух;  
453. І. Шаріа;  
454. І. Дюбуш;  
455. І. Лявко;  
456. І. Мух;  
457. І. Шаріа;  
458. І. Дюбуш;  
459. І. Лявко;  
460. І. Мух;  
461. І. Шаріа;  
462. І. Дюбуш;  
463. І. Лявко;  
464. І. Мух;  
465. І. Шаріа;  
466. І. Дюбуш;  
467. І. Лявко;  
468. І. Мух;  
469. І. Шаріа;  
470. І. Дюбуш;  
471. І. Лявко;  
472. І. Мух;  
473. І. Шаріа;  
474. І. Дюбуш;  
475. І. Лявко;  
476. І. Мух;  
477. І. Шаріа;  
478. І. Дюбуш;  
479. І. Лявко;  
480. І. Мух;  
481. І. Шаріа;  
482. І. Дюбуш;  
483. І. Лявко;  
484. І. Мух;  
485. І. Шаріа;  
486. І. Дюбуш;  
487. І. Лявко;  
488. І. Мух;  
489. І. Шаріа;  
490. І. Дюбуш;  
491. І. Лявко;  
492. І. Мух;  
493. І. Шаріа;  
494. І. Дюбуш;  
495. І. Лявко;  
496. І. Мух;  
497. І. Шаріа;  
498. І. Дюбуш;  
499. І. Лявко;  
500. І. Мух;  
501. І. Шаріа;  
502. І. Дюбуш;  
503. І. Лявко;  
504. І. Мух;  
505. І. Шаріа;  
506. І. Дюбуш;  
507. І. Лявко;  
508. І. Мух;  
509. І. Шаріа;  
510. І. Дюбуш;  
511. І. Лявко;  
512. І. Мух;  
513. І. Шаріа;  
514. І. Дюбуш;  
515. І. Лявко;  
516. І. Мух;  
517. І. Шаріа;  
518. І. Дюбуш;  
519. І. Лявко;  
520. І. Мух;  
521. І. Шаріа;  
522. І. Дюбуш;  
523. І. Лявко;  
524. І. Мух;  
525. І. Шаріа;  
526. І. Дюбуш;  
527. І. Лявко;  
528. І. Мух;  
529. І. Шаріа;  
530. І. Дюбуш;  
531. І. Лявко;  
532. І. Мух;  
533. І. Шаріа;  
534. І. Дюбуш;  
535. І. Лявко;  
536. І. Мух;  
537. І. Шаріа;  
538. І. Дюбуш;  
539. І. Лявко;  
540. І. Мух;  
541. І. Шаріа;  
542. І. Дюбуш;  
543. І. Лявко;  
544. І. Мух;  
545. І. Шаріа;  
546. І. Дюбуш;  
547. І. Лявко;  
548. І. Мух;  
549. І. Шаріа;  
550. І. Дюбуш;  
551. І. Лявко;  
552. І. Мух;  
553. І. Шаріа;  
554. І. Дюбуш;  
555. І. Лявко;  
556. І. Мух;  
557. І. Шаріа;  
558. І. Дюбуш;  
559. І. Лявко;  
560. І. Мух;  
561. І. Шаріа;  
562. І. Дюбуш;  
563. І. Лявко;  
564. І. Мух;  
565. І. Шаріа;  
566. І. Дюбуш;  
567. І. Лявко;  
568. І. Мух;  
569. І. Шаріа;  
570. І. Дюбуш;  
571. І. Лявко;  
572. І. Мух;  
573. І. Шаріа;  
574. І. Дюбуш;  
575. І. Лявко;  
576. І. Мух;  
577. І. Шаріа;  
578. І. Дюбуш;  
579. І. Лявко;  
580. І. Мух;  
581. І. Шаріа;  
582. І. Дюбуш;  
583. І. Лявко;  
584. І. Мух;  
585. І. Шаріа;  
586. І. Дюбуш;  
587. І. Лявко;  
588. І. Мух;  
589. І. Шаріа;  
590. І. Дюбуш;  
591. І. Лявко;  
592. І. Мух;  
593. І. Шаріа;  
594. І. Дюбуш;  
595. І. Лявко;  
596. І. Мух;  
597. І. Шаріа;  
598. І. Дюбуш;  
599. І. Лявко;  
600. І. Мух;  
601. І. Шаріа;  
602. І. Дюбуш;  
603. І. Лявко;  
604. І. Мух;  
605. І. Шаріа;  
606. І. Дюбуш;  
607. І. Лявко;  
608. І. Мух;  
609. І. Шаріа;  
610. І. Дюбуш;  
611. І. Лявко;  
612. І. Мух;  
613. І. Шаріа;  
614. І. Дюбуш;  
615. І. Лявко;  
616. І. Мух;  
617. І. Шаріа;  
618. І. Дюбуш;  
619. І. Лявко;  
620. І. Мух;  
621. І. Шаріа;  
622. І. Дюбуш;  
623. І. Лявко;  
624. І. Мух;  
625. І. Шаріа;  
626. І. Дюбуш;  
627. І. Лявко;  
628. І. Мух;  
629. І. Шаріа;  
630. І. Дюбуш;  
631. І. Лявко;  
632. І. Мух;  
633. І. Шаріа;  
634. І. Дюбуш;  
635. І. Лявко;  
636. І. Мух;  
637. І. Шаріа;  
638. І. Дюбуш;  
639. І. Лявко;  
640. І. Мух;  
641. І. Шаріа;  
642. І. Дюбуш;  
643. І. Лявко;  
644. І. Мух;  
645. І. Шаріа;  
646. І. Дюбуш;  
647. І. Лявко;  
648. І. Мух;  
649. І. Шаріа;  
650. І. Дюбуш;  
651. І. Лявко;  
652. І. Мух;  
653. І. Шаріа;  
654. І. Дюбуш;  
655. І. Лявко;  
656. І. Мух;  
657. І. Шаріа;  
658. І. Дюбуш;  
659. І. Лявко;  
660. І. Мух;  
661. І. Шаріа;  
662. І. Дюбуш;  
663. І. Лявко;  
664. І. Мух;  
665. І. Шаріа;  
666. І. Дюбуш;  
667. І. Лявко;  
668. І. Мух;  
669. І. Шаріа;  
670. І. Дюбуш;  
671. І. Лявко;  
672. І. Мух;  
673. І. Шаріа;  
674. І. Дюбуш;  
675. І. Лявко;  
676. І. Мух;  
677. І. Шаріа;  
678. І. Дюбуш;  
679. І. Лявко;  
680. І. Мух;  
681. І. Шаріа;  
682. І. Дюбуш;  
683. І. Лявко;  
684. І. Мух;  
685. І. Шаріа;  
686. І. Дюбуш;  
687. І. Лявко;  
688. І. Мух;  
689. І. Шаріа;  
690. І. Дюбуш;  
691. І. Лявко;  
692. І. Мух;  
693. І. Шаріа;  
694. І. Дюбуш;  
695. І. Лявко;  
696. І. Мух;  
697. І. Шаріа;  
698. І. Дюбуш;  
699. І. Лявко;  
700. І. Мух;  
701. І. Шаріа;  
702. І. Дюбуш;  
703. І. Лявко;  
704. І. Мух;  
705. І. Шаріа;  
706. І. Дюбуш;  
707. І. Лявко;  
708. І. Мух;  
709. І. Шаріа;  
710. І. Дюбуш;  
711. І. Лявко;  
712. І. Мух;  
713. І. Шаріа;  
714. І. Дюбуш;  
715. І. Лявко;  
716. І. Мух;  
717. І. Шаріа;  
718. І. Дюбуш;  
719. І. Лявко;  
720. І. Мух;  
721. І. Шаріа;  
722. І. Дюбуш;  
723. І. Лявко;  
724. І. Мух;  
725. І. Шаріа;  
726. І. Дюбуш;  
727. І. Лявко;  
728. І. Мух;  
729. І. Шаріа;  
730. І. Дюбуш;  
731. І. Лявко;  
732. І. Мух;  
733. І. Шаріа;  
734. І. Дюбуш;  
735. І. Лявко;  
736. І. Мух;  
737. І. Шаріа;  
738. І. Дюбуш;  
739. І. Лявко;  
740. І. Мух;  
741. І. Шаріа;  
742. І. Дюбуш;  
743. І. Лявко;  
744. І. Мух;  
745. І. Шаріа;  
746. І. Дюбуш;  
747. І. Лявко;  
748. І. Мух;  
749. І. Шаріа;  
750. І. Дюбуш;  
751. І. Лявко;  
752. І. Мух;  
753. І. Шаріа;  
754. І. Дюбуш;  
755. І. Лявко;  
756. І. Мух;  
757. І. Шаріа;  
758. І. Дюбуш;  
759. І. Лявко;  
760. І. Мух;  
761. І. Шаріа;  
762. І. Дюбуш;  
763. І. Лявко;  
764. І. Мух;  
765. І. Шаріа;  
766. І. Дюбуш;  
767. І. Лявко;  
768. І. Мух;  
769. І. Шаріа;  
770. І. Дюбуш;  
771. І. Лявко;  
772. І. Мух;  
773. І. Шаріа;  
774. І. Дюбуш;  
775. І. Лявко;  
776. І. Мух;  
777. І. Шаріа;  
778. І. Дюбуш;  
779. І. Лявко;  
780. І. Мух;  
781. І. Шаріа;  
782. І. Дюбуш;  
783. І. Лявко;  
784. І. Мух;  
785. І. Шаріа;  
786. І. Дюбуш;  
787. І. Лявко;  
788. І. Мух;  
789. І. Шаріа;  
790. І. Дюбуш;  
791. І. Лявко;  
792. І. Мух;  
793. І. Шаріа;  
794. І. Дюбуш;  
795.



Вид. Спінго, Дію. Львів Рок